

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLI. št. 292 (12.324)

Trst, nedelja, 29. decembra 1985

TRST
OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200

Po petkovem pokolu pri Fiumicinu, ki je zahteval petnajst smrtnih žrtev

Edina možna pot

Odslej strožji varnostni ukrepi na vseh letališčih

VOJMIR TAVČAR

Komu koristi? Vprašanje se ponavlja skorajda spontano, ob vsakem terorističnem atentatu, ki okrvavi neko državo. In odgovor je vselej težji, vselej bolj zapleten, vselej manj jase, saj se v pojavu kot je mednarodni terorizem prepleta vse več sil, silnic in interesov. In ob koncu ostaja vselej nekaj nedorečenega, ostaja vselej brez odgovora grenki zakaj, čemu spet toliko prelite krvi. Vprašanje brez odgovora, ki je postalo dramatični refren ob ponavljajočih se terorističnih izpadih.

In tako je tudi ob zadnjem primeru, zadnjem členu v verigi nasilja, ki je okrvavilo Evropo in ki je imelo kot prizorišče letališči v Rimu in na Dunaju. Vprašanj ob obeh atentatih je veliko, odgovorov, vsaj jasnih in zadovoljivih, pa veliko manj. Prvo vprašanje zadeva že samo izbiro mest. Zakaj ravno Rim in Dunaj, glavni mesti dveh držav, ki sta gledali s precejšnjim razumevanjem na boj Palestincev in ki imata z njimi dokaj dobre odnose? Drugo vprašanje zadeva organizatorje in mandatorje: ali gre res za Abu Nidalovo skupino? Ali je ta skupina samo ponorela frakcija nekega gibanja ali pa lahko računa na drugačne, močnejše zaslombe in je odraz tega, kar nekateri imenujejo mednarodni teroristični komplot? Tretje vprašanje zadeva dejansko tarčo terorizma: je bila tarča obeh a-

tentatov izraelska letalska družba, in torej posredno Izrael, ali pa je bila dejanska tarča predvsem palestinsko osvobodilno gibanje PLO in njegov predsednik Arafat? In ob Arafatu ali sta bila atentata usmerjena tudi proti drugim, zmerno in vsaj delno prozahodno usmerjenim arabskim državljanom?

In z vprašanji bi lahko še nadaljevali, razčlenjevali bližnjevzhodni položaj na različne tematske sklope, dali podrobnejšo in popolnejšo sliko. Na koncu pa bi vendarle ostala osnovna ugotovitev, da spirale nasilja v Sredozemlju ne bo mogoče zaustaviti, dokler ne bo rešeno palestinsko vprašanje. Čeravno se je palestinsko osvobodilno gibanje PLO odločilo za drugačne načine boja za svoje pravice in je tudi v primeru Dunaja in Rima odločno obsodilo teroristično akcijo, je očitno, da v situaciji, iz katere ni videti izhoda in ki vse bolj obsoja Palestince na narodnostno smrt, nekateri deli tega naroda odgovarjajo z dejanji obupa na obupno situacijo, prepričani, da bodo morda na ta način lahko kaj premaknili. Prav tako očitno je, da ti deli, te frakcije najlaže nasedajo tistim silam, ki hočejo položaj na Bližnjem vzhodu še bolj zaostri in zaplesti.

V valu upravičene emocionalnosti kot jo vselej vzbujajo atentati, ki v največji meri prizadenejo nedolžne žrtve, je v petek v Italiji marsikdo zahteval zaostritev ukrepov, ki ureja-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

RIM — Spričo petkovega pokola pri Fiumicinu se bodo varnostni ukrepi na italijanskih letališčih in večjih železniških postajah poosttrili. Kot je bilo sklenjeno na včerajšnjem sestanku ministra za prevoze Signorileja s predstavniki vseh drugih zainteresiranih resorjev, naj bi v letališčnih čakalnicah uvedli slučajnostne preglede osebnih listin in prtljage (torej brez predhodnega opozorila), opremili policiste na straži z ročnimi metal-detektorji in podvrgli strogemu nadzorstvu vse dohode v čakalnice in druge prostore. Poleg tega naj bi potnike, ki čakajo na vkrcanje, hitreje usmerjali na vzletne steze in z druge strani preprečevali gnečo ljudi v tranzitnih predelih letališč. Podobne osebne preglede naj bi uvedli na železniških postajah, kjer bi tudi namestili video-monitorje. Minister Signorile je potem sindikalistom CGIL, CISL in UIL obljubil večjo skrb za varnost letališčnega osebja, ki je to zahtevalo včeraj s četrtino stavko in bo zahtevo podkrepilo z demonstracijo na letališču Leonardo da Vinci v terek. Nekateri sindikalisti so še hoteli, da bi izpostave izraelske letalske družbe El-Al in drugih družb, ki utegnejo kot morebitne tarče atentatorjev pomeniti nevarnost za uslužbence in potnike, enostavno preselili v oddaljene predele letališč.

Število smrtnih žrtev predvčerajšnjega napada je včeraj naraslo na 15, saj je na bolniški postelji izdihnil ameriški ranjenec. Osebe inštituta za sodno medicino je opravilo številne obdukcije trupel, ki naj pokažejo, koliko in kakšnih krogel je bilo izstreljenih (smrt so sejali tudi drobci ročnih bomb). Dosedanji izvidi ponazorjujejo, da so številni potniki padli tudi pod streli italijanske policije in izraelskih tajnih agentov. Pogrebi pokojnih bodo v naslednjih dneh.

Namestnik državnega pravdnika Sica je izdal zaporni nalog pod obtožbo pokola za preživelega terorista Mohameda Sarhama, 19 let, rojenega menda v palestinskem taborišču Šatila (Libanon). Sarham je bil ranjen v želoce, ramo in stegno. V vojaški bolnošnici Celio je Sici rekel, da je palestinski borec in s tem potrdil smisel »sporočila«, ki so mu ga agenti našli po spopadu v žepu: listina s podpisom »mučeniki Palestine« najavlja stopnjevanje takšnih atentatov v Italiji in po Evropi do zadnje kapljice krvi, do uničenja sionizma. »Prešli bomo kri vaših otrok,« še piše v njej, »da boste vedeli, kako nesrečni so naši otroci.« Preiskovalci, ki so navidezno (s ponarejenega maroškega potnega lista) istovetili dva od treh ubitih atentatorjev za 21-letnega Mohameda Darwisha in 25-letnega Jaserja Himido, so zdaj na sledi vsaj trem pribočnikom, ki so teroristom dobavili orožje in jim logistično pomagali.

Vtem ko se utrjuje teza o vpletenosti Abu Nidalove skupine tako v rimski kot v dunajski napad, je včeraj nekdo telefonsko javil neki tiskovni agenciji v Bejrutu, da odgovornost za oba pokola prevzemajo doslej neznan »celice arabske gverile«, ki se borijo proti Arafatovi zmerni politiki. Teroristični dejanji so poleg PLO obsodili še »palestinski narodni svet« (parlament v izgnanstvu), centralni komite Al Fataha, jordanska vlada in večji del arabskega tiska, ki ju pripisujejo nasprotnikom diplomatske ureditve palestinskega vprašanja (zlasti Siriji). Drugače meni vodja »ljudske fronte za osvoboditev Palestine«, Arafatu sovražni Habaš, ki grozi z »bojem proti Izraelu kjerkoli«. Izrael pa seveda ne verjame Arafatu, češ da je PLO nedolžna in dopušča možnost represalij, pred katerimi so ga včeraj ZDA izrecno posvarile in pozvale k zmernosti. (dg)

V nabito polni dvorani šolskega centra Vojvodina v Tolminu

Prodoren uspeh prireditve »Naš športnik 85«

BRANKO LAKOVIČ

TOLMIN — V nabito polni dvorani šolskega centra »Vojvodina« v Tolminu je bila včeraj skupna slavnostna podelitev priznanj najboljšim športnikom z obeh strani meje. Prireditve »Naš športnik«, pobuda Primorskega dnevnika, Primorskih novic, Radia Koper - Capodistria, Radia Trst A, TV Koper - Capodistria in Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, ki je že v svoji prvi izvedbi v tržaškem Kulturnem domu dosegla velik odmev in svoj namen, je tudi včeraj v Tolminu zabeležila izjemen uspeh.

Bogat, pester in sproščen je bil kulturno - zabavni spored, prireditev pa je seveda svoj višek dosegla s podelitvijo priznanj najboljšim športnikom, športnicam in ekipam ter s priznanji, ki jih je ZSSDI podelilo zaslužnim športnim delavcem v zamejstvu.

Številno in navdušeno občinstvo, ki je pozorno, obenem pa toplo spremljalo prireditev, je v okusno opremljeni veliki dvorani šolskega centra v Tolminu ustvarilo pristno domače okolje, ki je dalo celotni manifestaciji še poseben čar.

Tako prireditev gre torej še naprej spodbujati, podpirati. In podpirati je treba tudi vsakodnevne stike na telesnokulturnem področju, na obeh straneh meje, da bodo športniki ob meji zares neločljiva celota.

Te so bile tudi misli slavnostnega govornika na včerajšnji prireditvi Marjana Rozmana, predsednika skupščine občine Tolmin. Ta misel pa je bila tudi jasno izrečena na jutranji okrogli mizi, ki so se je udeležili dosedanj nagajenci Primorske in naših anket.

Vsi so namreč podčrtali, da so podobni stiki izredno koristni, ugotovili pa so tudi, da jih je premalo. Potrebno jih bo popestriti, kajti z združenimi močmi se bo dalo doseči nov kakovostni skok na področju telesne kulture tako na Primorskem kot pri nas.

Včerajšnja zelo uspešna prireditev pa je lepo pokazala, da se s skupnimi močmi da marsikaj doseči.

NA 10. STRANI

Romski otroci v vrtincu krutega izkoriščanja

NA 4. STRANI

Najboljši športniki Primorske: od leve kotalkar Samo Kokorovec, atletinja Lidija Lapajne, balinar Jože Požar, kapetan Jadrana Peter Žerjal in predsednik NK Koper Karlo Emeršič. (Foto Davorin Križmančič)

Na petkovi vladni seji

Podaljšan goriški kontingent in uvedba novega davka TASCO

Vlada je na svoji petkovi seji podaljšala ukrep o kontingentih po znižani ceni za goriško pokrajino za dvanajst mesecev. Vest je že naletela na ugodne odmeve v Gorici. Pač pa vlada ni ugodila zahtevi tržaških meščanskih krogov, naj veljavnost tega določila razširi tudi na tržaško pokrajino.

Sicer pa je bila petkova vladna seja namenjena predvsem odobritvi številnih ukrepov, na osnovi katerih bodo nekatera določila finančnega zakona, ki, kot znano, še ni bil odobren, začela veljati že s 1. januarjem. Najpomembnejši je nedvomno sklep o uvedbi novega občinskega davka na storitve TASCO.

Sicer pa se bodo podražili tudi mestni prevozi, odpravili bodo popuste na železnici, elektriko in telefon pa bodo podražili po odobritvi finančnega zakona. S 1. januarjem se bo podražila tudi poština za tužino.

Vlada je tudi podaljšala veljavnost zakona Formica, ki vsebuje olajšave za nakup prve hiše, ter določilo o fiskalizaciji socialnih davkov.

Končno pa so na vladni seji uvedli dva nova praznika: sv. tri kraľe, oziroma »befanos«, 6. januarja in »praznik trikolore«, ki bo 12. maja.

VEČ NA 2., 5. IN 8. STRANI

Libanonski kristjani, druzi in šiiti podpisali sporazum

DAMASK — Krščanska, družovska in šiitska milicija v Libanonu so včeraj pod pokroviteljstvom sirske vlade podpisale sporazum, ki naj bi vendarle naredil konec desetletni državljanski vojni. Listino so v navzočnosti sirskega predsednika Halida Kadama podpisali: Elie Hobeika, načelnik izvršnega odbora »libanonskih sil«, za krščansko milicijo in Walid Džumblat ter Nabih Beri za socialistično progresistično stranko (z družovsko večino) oziroma za šiitsko gibanje Amal, ki tvori Siriji povoljno strankarsko koalicio »fronte nacionalne enotnosti«.

Etna včeraj zopet bruhala

CATANIA — Kot so napovedali izvedenci, je ognjenik Etna včeraj ponoči spet bruhal, čeprav zelo omejeno. Lava se je razlila po pobočju, ki se spušča v dolino Bove, iz iste razpoke kakor za božič, ko je izbruh povzročil vrsto potresnih sunkov, zaradi katerih se je zrušil hotel (ena oseba mrtva in 14 ranjenih). Včeraj so zaznali le dva lažja tresljaja. Strokovnjaki menijo, da utegne pomeniti zadnji člen potresnega pojava, vsekakor pa stanje pripravljenosti, ki ga je iz varnostnih razlogov odredilo ministrstvo za civilno zaščito, še traja.

VČERAJ NA DRŽAVNI LOTERIJI

Po 164 tednih izžrebali 34

NEAPELJ — Loterijski navdušenci so po 164 tednih prišli vendar na svoj račun: izžrebana je bila toliko pričakovana številka 34, ki jo kabalisti nazivajo »capatosta«. Veselja v Neaplju ni hotelo biti konec, zlasti ne v zgodovinskem jedru mesta, kjer ljudje sorazmerno več igrajo, četudi imajo pod palcem malo ali nič, a si znajo »pomagati«. Štiriinidesetica je bila izžrebana prav zadnji hip, ko je v ljudeh prevladalo prepričanje, da bodo nanjo morali čakati še en teden. Po zaigranih zneskih sodeč bo žreb srečnejšem nanesel lepo vsoto, obenem pa seveda državi temu primerno zrahljal možnjček: pravijo, da za 500 do 600 milijard lir. Spričo »trinajste« so loterijski igralci ta mesec veliko več potrošili kot sicer, in to 120 do 130 milijard lir proti 58 milijardam decembra lani.

Poleg obnovitve »befane« in uvedbe »praznika trikolore«

Nekateri novi davki in podražitve tudi letos običajno novoletno darilo zadnje vladne seje

RIM — Besedila številnih sklepov, ki jih je sprejela vlada na svoji predsednični seji sicer še niso bila objavljena, vendar pa že glavni obrisi, ki so jih posredovali iz vladne palače, jasno kažejo na vrsto novih bremen za državljane. Gre v bistvu za ukrepe, ki jih vsebuje finančni zakon, a so jih morali sprejeti z odlokom zato, da začnejo veljati s prvim januarjem, kajti finančni zakon še ni bil odobren.

Največ zanimanja velja za novi občinski davek na storitve TASCOS, ki bo prizadel prav sleherni družino. S tem davkom hoče vlada zagotoviti občinskim upravam večje dohodke za vzdrževanje javnih storitev. Plačati ga bodo morali vsi občani, osnova pa bo velikost stanovanja. Občine bodo imele šestdeset dni časa, da naložijo občanom novi davek; v nasprotnem primeru bo deželna uprava imenovala komisarja. Nekateri aspekti odloka so še nejasni, kot na primer predlog ministra Gorie, po katerem bi oprostili davka državljanke, ki so oproščeni tiketa; vendar je, kot kaže, predlog težko izvedljiv, ker je vezan na besedilo finančnega zakona, ki spreminja določila za oprostitev tiketa.

Davek TASCOS bodo morali občani plačati sami; tudi višino bodo morali izračunati sami na osnovi površine svojega stanovanja, ozi-

roma svojega obrata. Po prvih izračunih naj bi povprečna italijanska družina plačala 90.000 lir letno. Skupno bodo občinske uprave iztržile 2.500 milijard lir.

Višina davka bo odvisna od kvalitete storitev, ki jo občina nudi občanom in od vrste nepremičnine. Odlok bo predvideval štiri kategorije stopnje storitev in sedem skupin nepremičnin (stanovanja, hoteli, bolnišnice in knjižnice, obrtniške in industrijske dejavnosti, trgovine in uradi, poslopja za gospodarske dejavnosti ter javni uradi). Davek bodo morali plačati tisti, ki nepremičnine uporabljajo, samo v primeru, da so nepremičnine nezasedene, bodo morali davek plačati lastniki.

Kar zadeva višino davka samega bo slednji znašal, na primer, za stanovanja od 900 do 1.700 lir za kv. meter; najdražji bo davek za trgovine in urade (od 2.300 do 3.500 lir na kv. meter), najmanj pa bodo plačale javne uprave in sicer od 450 do 600 lir na kv. meter. Vsekakor pa bodo podrobnosti znane šele v torko, ko bo odlok objavljen.

Med drugimi podražitvami, ki jih je odobrila vlada, naj omenimo predvsem podražitev javnih prevozov. Vozovnica v mestnem prometu bo od 1. februarja dalje veljala 500 lir, v mestih z več kot 300 tisoč prebivalci pa kar 600 lir. Do neke mere je moč oceniti

kot podražitev tudi dejstvo, da bodo s 15. januarjem ukinjeni popusti na železnici, vključno s popusti, ki jih uživajo državni uradniki in ki torej zadevajo nekaj milijonov državljanov.

Dejansko podražitev predstavlja tudi »ponostavljenje« izrednega dodatnega davka ILOR; doslej so morali namreč davkoplačevalci, katerih obdavčljiva osnova je presegala 132.000 lir letno (za davek ILOR) plačati poleg davka v višini 15 odstotkov tudi izredni dodatek v višini 1,2 odstotka. Sedaj bo davek enak za vse, in sicer 16,2 odstotka, kar predstavlja dejansko podražitev za državljane z nižjo obdavčljivo osnovo.

Ostale podražitve (npr. elektrika in telefon) bodo začele veljati šele po odobritvi finančnega zakona, pač pa bodo s prvim januarjem stopile v veljavo podražitve v mednarodni pošti in službi. Znamka za pismo v tujino bo veljala 650 lir, na razglednico pa bo treba nalepiti znamko za 450 lir. Dodatek za priporočeno pošiljko bo znašal 2000 lir, prav toliko pa bo stala znamka za ekspresno pošiljko.

Med ukrepi, ki jih je vlada sprejela in ki ne predvidevajo novih bremen za državljane pa je treba omeniti predvsem podaljšanje (do 30. junija) zakona Formica, ki predvideva davčne olajšave za nakup prve hiše in podalj-

šanje fiskalizacije socialnih dajatev do konca letošnjega leta.

Omeniti je treba tudi sklep o uvedbi dveh novih praznikov. Predvsem bodo obnovili praznik svetih treh kraljev (6. januarja) in to že s prihodnjim letom, kar pomeni, da se bo pouk v šolah začel dan kasneje. Ker je bil ta praznik pred časom ukinjen njegova ponovna uvedba ne bo vplivala na število prostih dni uslužbencev javnih uprav, ki bodo odslej imeli samo pet dodatnih prostih dni namesto šestih. Pač pa predstavlja novost uvedba praznika »trikolore«, ki bo 12. maja, na dan prvega razvitja sedanje italijanske zastave.

Končno pa je še pomembno dejstvo, da so na vladni seji odložili sklep o podaljšanju »odloka Berlusconi« o zasebnih televizijskih postajah. Odlok bodo odobrili na prihodnji vladni seji, ki bo 3. januarja, do odložitve pa je prišlo zaradi sporov v vladi v zvezi z imenovanjem socialdemokrata Birzolja za podpredsednika RAI. V vladnih krogih sicer zagotavljajo, da tridnevna zamuda (prejšnji odlok namreč zapade 31. decembra) ne bo vplivala na oddaje, vendar pa to ni povsem gotovo, saj nekateri pretoriji že grozijo, da bodo dali s 1. januarjem ponovno »zasenčiti« zasebne televizijske postaje.

Edina možna pot

NADALJEVANJE S 1. STRANI

jo prihod tujcev v državo, okrepitev policije, obveščevalnih služb, odločnejše akcije proti mednarodnemu terorizmu itd. Če sta represija in poostreno policijsko nadzorstvo v nekaterih primerih nujno zlo in del obrambe, izkušnja kaže, da ta prijem nikoli ne rešuje in ne odstranjuje vzrokov nasilja. Še zlasti pa sama policijsko-upravna akcija bi v tem primeru ne bila učinkovita, ker ni mogoče zaščititi vseh morebitnih ciljev terorističnih izpadov.

Edina možna pot je v dejanskem reševanju palestinskega vprašanja. In v tem pogledu lahko odigrata Italija in Evropa pomembno vlogo in dasta stvarnejši prispevek kot doslej, še zlasti če se bosta znali v večji meri kot v preteklosti izogniti blokovski logiki obeh supersil. Taka pot očitno ni enostavna in ni lahka, saj se na Sredozemlju križa veliko različnih interesov, vendar pa se zdi edina možna in perspektivna. In to tudi mimo načelnega vprašanja (ki ga vsekakor ne smemo prezirati), da imajo tudi Palestinci, kot vsak drugi narod pravico do domovine. Italija in Evropa se morata za tako pot opredeliti tudi iz čisto pragmatičnih razlogov, ker jim edina lahko zagotavlja varnost in prepreči, da bi postali prizorišče novih atentatov in terorističnih izpadov.

Drugače se bo znova in znova ponavljal dramatični refren vprašanj brez odgovora, ponavljal se bo grenki zakaj, plačevali pa bodo v glavnem, kot je v logiki terorizma, nedolžni. Toda kdo bo imel pravico jokati nad prelito krvjo?

VOJMR TAVČAR

□ MILAN — Predsednik radikalne stranke in bivši evropski poslanec Enzo Tortora, ki je bil obsojen na 10 let zaporu pod obtožbo združevanja s kamoristi, se bo danes popoldne po shodu PR pred stolnico predal policiji.

Po atentatu na rimskem letališču Fiumicino

Republikanci ponovno sprožili polemike zaradi vladne politike do Palestincev

RIM — »Nasilni bomo nad vsem, tudi nad vašimi otroki, da boste občutili žalost naših otrok. Za vsako kapljico palestinske krvi bo prelita cela reka.« Notranji minister Scalfaro je včeraj, ob popolni tišini, prebral na zasedanju senatne komisije za notranja vprašanja to srhljivo sporočilo, ki so ga preiskovalci našli v žepu terorista, ki so ga aretirali v petek po pokolu na letališču v Fiumicinu. Grožnja, ki jo je podpisala doslej nepoznana organizacija »mučeniki Palestine« je vsaj za nekaj časa potisnila v ozadje polemike med političnimi silami, ki jih seveda ni manjkalo.

V svojem posegu je minister obnovil tragične dogodke prejšnjega dneva: teroristi so bili štirje, vendar ni izključeno, da bi imeli v letališkem posloju ali v neposredni bližini še druge pajaše. Atentat je terjal 15 smrtnih žrtev in 75 ranjencev. »Ta napad — je dejal minister Scalfaro — terja široko mednarodno zavezanost, da se lahko zoperstavimo terorizmu. Grešijo torej tiste države, ki mislijo, da bodo zmogle same a nato dejansko prekucnejo svoje probleme na druge države.« Treba je torej ugotoviti, katere so tiste države, ki bi lahko predstavljale začetno bazo ali oporišče mednarodnih terorističnih organizacij in vprašati te države, ali so pripravljene sprejeti mednarodne sporazume za skupni boj proti terorizmu. Kar pa zadeva notranja vprašanja je minister predlagal »sanacijo«, v teku treh mesecev, za vse tuje državljane, ki nimajo urejenega dovoljenja za bivanje v Italiji, tako da bo vsem poznano dejan-

sko stanje, nakar bi uvedli obveznost dovoljenja za bivanje. Vendar Scalfaro ni hotel kriminalizirati »tujcev« in je nasprotno celo poudaril, da nasprotuje preventivnim ukrepom, ki bi, ko bi bili prekomerni, lahko samo ustvarili vzdušje pravega »vojne-ga stanja«.

Diferenciacije in polemike znotraj vladne koalicije so prišle vsekakor na dan že v začetku razprave. Republikanec Ferrara je, v duhu stališča, ki ga je že včeraj zjutraj zavzelo tajništvo njegove stranke, podčrtal, da »ti atentati dokazujejo, da nihče ne jamči Italije, da je ne bo ogrožal zaradi njene politike, razumevanja do političnih organizacij, ki niso z vso jasnostjo izrazile svojega nasprotovanja terorizmu«.

Drugačno je mnenje demokristjanov, socialistov in komunistov. Načelnik demokristjanske skupine v senatu Mancino je dejal, da »morilsko nasilje teroristov ne koristi palestinski stvari«, vendar je takoj nato poudaril, da »nihče ne more zanikati Palestincem pravice do lastne države«. To stališče se razlikuje od izjave, ki jo je dal včeraj zjutraj predsednik krščanske demokracije Flaminio Piccoli, ko se je pritoževal, da so nekateri preveč popustljivi do Arafata. Kar zadeva komuniste se Pecchioli pritožuje nad pomanjkanjem preventivnih ukrepov, vendar pa obenem opozarja »nevarni poskus, da bi postavili na zatožno klop italijansko politiko do Bližnjega vzhoda«. Ta poskus mora vlada zavrniti in Pecchioli jo zato poziva, naj nadaljuje z iskanjem miroljubne rešitve.

G. R.

Notranji minister Scalfaro se je včeraj na letališču Fiumicino sestal s predstavniki varnostnih služb; na seji so sprejeli nove varnostne ukrepe na mednarodnih letališčih (Telefoto AP)

S.A.C.A.T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

TRST, Ul. sv. Frančiška 38 — Tel. 794306 - 772002

To je moja mamica
Z darili, ki sva
kupili v trgovini Furlan

Srečno 1986
vam želi

Furlan

TRST UL. MURATTI 4
UL. CARDUCCI 20

Fiatalis bo gradila svoje traktorje tudi v Jugoslaviji

BEOGRAD — Podružnica družbe Fiat, *Fiatalis*, ki se ukvarja pretežno z gradnjo kmetijskih strojev za prekopavanje zemlje, je pred kratkim podpisala pogodbo industrijskega sodelovanja s sorodno jugoslovansko tvrdko »14. Oktobar«. Pogodbo sta v Kruševcu — kakih 200 km južno od Beograda, kjer ima tovarna »14. Oktobar« svoje največje objekte — podpisala predsednika obeh hiš, Giovanni Germano in Desimir Jafić, ob prisotnosti Marca Pittalunge, odgovornega pri Fiatu za mednarodna sodelovanja, ter predstavnikov federativnih in republiških vladnih organov.

Pogodba med Italijo in Jugoslavijo bo veljavna 8 let, predvideva pa obojestranski doprinos sestavnih delov strojev *Fiatalis*, ki jih bodo izdelovali v Jugoslaviji: Italija bo izvažala sestavne dele za končno montažo, v Jugoslaviji pa bodo izdelovali vse ostale komponente. S skupnimi silami bodo tako v tovarni »14. Oktobar« izdelovali pretežno model *Fiatalis* »Dozer — F 30« in druge slične traktorje, za skupno vrednost 120 milijard lir.

S podpisom pogodbe za traktorje in sorodne kmetijske stroje je grupa Fiat zapolnila vse možnosti sodelovanja z Jugoslavijo na področju strojne industrije, čeprav to še ne preprečuje »*Fiatalisu*«, da sklepa nadaljnje pogodbe in sodelovanja tudi z drugimi jugoslovanskimi industrijskimi hišami. Fiat je svoj čas namreč že podpisala dolgoročno sodelovanje za gradnjo avtomobilov in lahkih industrijskih strojev s tovarno *Crvena zastava* iz Kragujevca, za težkoindustrijske stroje in za posebno vrsto kmetijskih traktorjev pa se je osredotočila na Slovenijo, saj sodeluje z mariborskim TAM in celjskimi železarnami *Store*. Za gradnjo goseničarjev si je Fiat izbral partnerja v Bosni in Hercegovini pri travniškem BNT, z beograjsko *Teletro* pa je turinska grupa že vpeljala sodelovanje tudi na področju telekomunikacij.

»*Fiatalis*« je z jugoslovansko pogodbo dodala še ene industrijske objekte svojim že obstoječim tovarnam v Italiji in Braziliji, objekt »14. Oktobar« pa bo lahko med drugim kril tudi celotno distribucijsko omrežje in prodajo po Jugoslaviji ter imel ekskluzivo tudi nad oskrbo z rezervnimi deli.

V Piranu interesne dejavnosti za vse

Toliko različnih skupin, ansamblov, krožkov imajo pri italijanski skupnosti v Piranu, da jih je skoraj nemogoče naštet. O njihovem delu, težavah in uspehih več iz pogovora s Sandrom Kravanjo, sekretarjem Skupnosti.

Odlikuje vas izredno bogata kulturna ustvarjalnost. Ste ob ustanavljanju tolikih skupin želeli zadovoljiti prav vsem »najpogostejšim« interesom posameznika?

To je pravzaprav res! Odločili smo se za vrsto novih krožkov zato, ker menimo, da se interesi mladih včasih bistveno razlikujejo od klasičnih. Take dejavnosti imajo pri nas že dolgo tradicijo in jih na željo mnogih še ohranjamo. Sodobnejše oblike pa so denimo skupina izraznih plesov, foto amaterjev, skupina modnega oblikovanja, pa grafičnih umetnosti in druge.

Koliko ljudi prihaja in dela v teh skupinah?

Odziv je izredno velik, skoraj večji od pričakovanega. Opazna je sicer določena preusmeritev v sodobnejše in morda vabljive oblike dela; kljub temu pa se klasične ohranjajo in celo razvijajo. Tudi mladi, ki se na novo vključujejo v zbornice, dramsko ali literarno skupino, med folkloriste in še kam vedo, da tudi te kulturne dejavnosti pomenijo določeno ustvarjalnost in z njo uveljavitev in razvoj narodnostne skupnosti.

Kakšni so delovni pogoji? Skupin je

toliko, da je bilo potrebno posebno telo, ki naj bi koordiniralo vso dejavnost!

Skrbi nas prostorska stiska, pri denarju pa so nam z razumevanjem prisluhnili v občinski in tudi republiški kulturni skupnosti. Novoustanovljena kulturno umetniška sekcija v okviru italijanske Skupnosti naj bi pospeševala te dejavnosti v posameznih skupinah.

Toliksna kulturna dejavnost pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti v Piranu zagotovo bogati kulturno življenje ne le v občini, temveč tudi v širšem prostoru, ki pa ima pomembno mesto v turistični ponudbi!

Rad bi povedal, da članstvo v skupinah ni omejeno le na pripadnike narodnosti, temveč se vključujejo tudi mladi iz drugih krajev Obale. Pohvaliti moram tudi sodelovanje z občinsko kulturno skupnostjo, kar sem v najinem pogovoru že omenil, in s pirskega kulturno umetniškega društva Karol Pahor, s katerim se vključujemo v turistično ponudbo domačega kraja.

Kakšno je sodelovanje s sorodnimi skupinami znotraj italijanske Unije in preko državne meje?

Oh, toliksne število skupin, njihove kakovostne delo, bi verjetno pričakovali boljše sodelovanje z Unijo. Zelo dobro pa smo razvili vezi in sodelovanje z matičnim narodom in zamejskimi Slovenci v sosednji Italiji.

MIRJAM MUŽENIČ

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Vdiranje centralizacije v gospodarstvo

Nedavno je državno predsedstvo dokaj ostro kritiziralo zvezno vlado, češ da z gospodarskimi ukrepi prepočasno reagira na nastali gospodarski položaj. Gospodarski položaj se namreč še kar naprej slabša (močna inflacija, ne dovolj močna rast proizvodnje, kriza v kmetijstvu, preslabotna rast izvoza...). Pred dnevi je predsedstvo SFRJ spet ugotavljalo, da so gospodarski ukrepi prepočasni. Seveda se ob tem takoj zastavlja vprašanje, zakaj je predsedstvo šele proti koncu leta začelo opozarjati na nastali gospodarski položaj, ko pa je bil ta slab že spomladi — in je takrat ZIS celo opozarjal, da gospodarski tokovi ne tečejo tako, kot je bilo načrtovano. Ne poznamo podrobnosti teh sestankov, pišejo pa, da je predsednica vlade predlagala tudi svoj odstop, če predsedstvo misli, da ZIS ne opravlja svoje vloge. Toda zdi se, da sta dva posebna sestanka predsedstva vendarle imela tudi drugačen namen, namreč — pospešili skupščinsko usklajevanje novih zakonov in načrtov, ki jih je treba sprejeti še letos, da bi lahko gospodarstvo imelo znane podlage za delovanje v prihodnjem letu.

V zveznem parlamentu namreč usklajujejo vrsto pomembnih sistemskih zakonov, ki naj bi urejali gospodarsko poslovanje v prihodnjem letu. Hkrati pa sprejemajo tudi gospodarski načrt države za leto 1986 in gospodarske načrte do leta 1990. Med vsemi temi so zlasti pomembni gospodarski sistemski zakoni. Takšni so predpisi o zunanjetrogovinskem poslovanju gospodarstva (ali kakor jim drugače pravijo — devizni zakoni), takšni so zakoni o bančnem poslovanju, pa zakoni, s katerimi naj bi uredili, kdo je gospodarstvo manj razvit v državi ter kakšno pomoč bo dobival in od kod. V ta sklep sistemskih zakonov sodijo tudi zakoni, na podlagi katerih naj bi urejali tečajne razlike, do katerih prihaja zaradi padanja dinarjeve tečajne vrednosti, sem je treba prilepiti tudi določila, s katerimi bo določena ekonomska politika v prihodnjem letu (npr. kakšna bo tečajna politika, kakšna bo obrestna politika), treba je izoblikovati nov davčni sistem in tako naprej. Velikanski seznam vprašanj, o katerih se je treba dogovoriti in uskladiti poglede, ki so si glede tega, kako voditi gospodarstvo, v Jugoslaviji silno različni. To torej pomeni, da je skušalo predsedstvo na nek poseben način vplivati, da bi pri sprejemanju vseh teh pomembnih zakonskih rešitev hitreje napredovali, saj npr. skoraj leto dni ni bilo moč zblížiti pogledov o deviznih vprašanjih, že nekaj let pa teče razprava o nerazvitosti.

Morda je samo naključje, toda kmalu po seji predsedstva SFRJ so v zvezni skupščini uspeli uskladiti sporna vprašanja o deviznih zadevah. Delegati so bili z usklajevanjem na koncu zadovoljni, saj so ugotavljali, da je bilo delo nadvse uspešno, ker so prereševali skorajda vsako podrobnost. Prišlo pa je do svojevrstnega kompromisa med pretežno izvozno usmerjenimi deli gospodarstva in med onimi deli gospodarstva, ki so močno odvisni od uvoza. Dosegli so, da devize niso več plačilno sredstvo v državi (podjetja tudi nimajo več svojih deviznih računov, zasebniki pa imajo pravico do teh računov in z devizami lahko kupujejo, vendar predvsem v konsignacijah). Nemošte tega bodo zaslužene devize v bankah samo evidentirali, izvozniki pa bo imel pri uvozu prednost. Devize bodo nato prodajali na deviz-

nem trgu, če jih bo še kaj ostalo, saj bo imela glavno razpolagalno pravico z njim vendarle država. Vsak je s tem kompromisom nekaj dobil in nekaj izgubil. Izvozniki je izgubil pravzaprav veliko: svoje devize je doslej namreč sam lahko prodajal, kamor je hotel in kar je pomembnejše — devizam je sam lahko nastavljal ceno. Zato je bilo prekupčevanje eden najmočnejših izvoznih spodbud, ker je na ta način izvoznik dobil za blago, prodano na tujem, več kot na domačem trgu. Zdaj te možnosti ne bo, zato se izvozniki sprašujejo ali bo gospodarska politika v sorazmerno kratkem času uspela najti druge, ustreznejše spodbujevalce, ki bodo vabili podjetja na hudo zahtevne tuje trge.

Mnogi dvomijo, da bo gospodarska politika uspela najti spodbujevalce za izvoz. Marsikateri izvoznik pravi, da bi si moral zaradi novih deviznih zakonov pripeti črn trakec na obleko. Toda aktivni izvozniki so vendarle dobili prednosti tudi z novim deviznim zakonom. Pri uvažanju bodo imeli prednost. Toda kakšna bo ta prednost v stvarnosti, bodo določili šele podzakonski akti k deviznemu zakonu. Te pa bo v glavnem predpisal ZIS in vprašanje je, kakšne prioritete bo določil. Torej bo položaj izvoznikov povsem odvisen od sprotne gospodarske politike. Pri snovanju te politike pa bo pomembno, čigav interes bo prevladal — ali interes porabnikov ali interes izvoznikov. Prav zaradi tega v podjetjih kaj neradi govorijo o svojih izvoznih ciljih za prihodnje leto.

Izvozni in uvozni del gospodarstva sta torej naredila kompromis. S tem kompromisom pa si je najbolj opomogla država, ki je uspela spet vzeti v svoje roke nekatere pomembne devizne vzvode. Razne njegove službe — najbolj pa narodna banka — bodo urejale devizna vprašanja po svojih načelih. Gospodarstvo se bo torej spet moralo o marsikateri devizni zadevi pogovarjati z državo.

Zdi pa se, da je bil prav centralizem tisti vzrok, ki je spodbudil spremembe. Država oz. državne službe so namreč že dalj časa opozarjale, da ni mogoče voditi ustrezne gospodarske politike, če nimajo v rokah tudi nekaterih ključnih vzvodov. Boj za te vzvode pa teče na najrazličnejših ravneh. Tudi za pravkar sprejete bančne zakone je značilno, da so na marsikaterem bančniškem področju uveljavili centralizacijo (Narodna banka Jugoslavije je npr. dobila precejšnjo pooblastila in že skoraj nekakšno vlogo državne poslovne banke), čeprav je res, da so tudi poslovne banke dobile drugačno vlogo — postale so bolj samostojne in imajo v bistvu nekakšno funkcijo bančnega podjetja, ki je doslej niso imele.

Tudi iz drugih predlogov za urejanje gospodarskih zadev veje nekakšen duh centralizma. Mnogi politiki nasprotujejo vdiranju centralizma, ker trdijo, da bo zamajal samoupravljanje, kajti centralizem gre močno na roko etatističnim tendencam. Preprečiti pa tega centralističnega vdira niso mogli, so pa ga vendarle močno omejili. Kljub temu pa lahko ugotovimo, da se gospodarski sistem v Jugoslaviji počasi, vendar zelo pomembno spreminja. Ali so takšne spremembe koristne, bo zelo hitro pokazal čas, najbrž že v drugem polletju prihodnjega leta, ko bodo znani prvi primerljivejši podatki o gospodarjenju.

JOŽE PETROVČIČ

Manufaktura PODOBNIK OPČINE

nudi posebno novoletno znižanje cen

Vsem prijateljem in vaščanom želi obilo sreče in uspeha v novem letu

DANES ODPRTO!

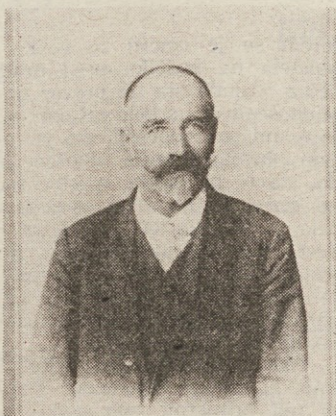
Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

26.

Deželna uprava je iz svojih sredstev dala za kri-tje šolskih stroškov le 255.000 kron. Preostali znesek, to je 585.000 kron, so morali dati iz svojih sredstev šolski okraj, kar pomeni, da so morale prispevati občine. Tolminska je dala 87.000 kron, Gorica-okolica 168.000, sežanski okraj 74.500, Furlanija 184.000, Gorica pa 72.500. Kako so občine prišle do tega denarja? Morale so uvesti določeno na realni davek (na Tolminskem 70 od sto, v Gorici-okolici 69, na Sežanskem 75, v Furlaniji 42) ter stoddototno doklado na obrt. Mesto Gorica pa je denar dobilo z dodatkom le nekaj odstotkov na vse davke, kar pomeni da so slovenski meščani plačevali precej davka za vzdrževanje občinskih italijanskih šol.

Slovenski goriško časopisje se je takrat precej jezilo nad takim načinom finansiranja osnovnega šolstva, ki je najbolj prizadelo prav slovensko prebivalstvo. To je moralo s tako visokimi davki finansirati osnovne šole v vsej deželi, poleg tega pa s prostovoljnimi prispevki društvu šolski dom še slovenske šole v Gorici. Slovenski časopisi so takrat poročali, da je bilo povsod drugod po Avstriji osnovno šolstvo

Franc Mozetič

Dinko Puc

deželna zadeva. Celo na Kranjskem so bili v tem oziru na boljšem, saj je bila davčna stopnja veliko nižja od tiste na Goriškem.

Furlani in Italijani v deželnem svetu Goriško-Gradiščanske pa so se temu protivili in ker so imeli v njem številno pomoč (volilni zakon jim je šel na roko, pa čeprav sta bili dve tretjini prebivalstva slovenski), je njihova tudi obveljala. Zaradi tega je slovenski časopisje menilo, da bi bila morala prisiljena na pomoč državna uprava. Ta pa je podpirala pri nas le nemške šole; v letu 1903 je npr. dala kar 6.362 kron za podobne nemške šole v Trstu in 38.500 kron za šole v Pulju. Poleg tega pa je dunajska vlada izdatno podpirala tudi nemške srednje šole. Deželni upravi pa je vlada dajala le prispevek 43.000 kron. Od teh je le 11.000 kron šlo slovenskim osnov-

nim šolam. Kakšna razlika med temi 11.000 kronami za potrebe 140.000 slovenskih prebivalcev v Goriško-Gradiščanski in deželo Solnograško, kjer je bilo prebivalcev 180.000, kamor je šlo kar 129.000 kron.

V mestu Gorici je občinska uprava vzdrževala sedem osnovnih šol. Za te je občina v letu 1903 porabila 80.598 kron; 21.113 kron je bilo porabljenih za šolo v Edlingovem prehodu, 11.102 za šolo pod Kapelo, 7.260 za šolo v Ulici Vogel (danes Ulica Baia-monti), 22.942 za šolo v Ulici sv. Ivana, 9.129 za šolo v Ulici Codelli, 2.062 kron za slovensko šolo na Ajševici in 6.990 kron za slovensko šolo v Podturnu. Nadalnjih 22.500 kron je goriška občina porabila za otroške vrtce, glasbeno šolo, obrtno nadaljevalno šolo; pouk v vseh teh je bil izključno italijanski.

Še nekaj podatkov o številu šoloobveznih otrok. Leta 1903 jih je bilo v vsej deželi 39.139. Osnovne šole pa je obiskovalo le 35.801 otrok. Od preostalih so pa obiskovali obrtne šole in razne pripravnice. Na Goriško-Gradiščanskem je bilo takrat vsega skupaj 249 osnovnih šol s 452 razredi.

Od teh jih je bilo 73 šol s celodnevnim poukom, 159 šol s poldnevnim, 17 pa z mešanim. Tudi tu se je tehtnica nagibala v prid Italijanem, saj smo Slovenci imeli le 14 šol s celodnevним poukom, 147 s poldnevним in 17 z mešanim, medtem ko so imeli Italijani 60 šol s celodnevним poukom ter 11 s poldnevним. Poleg tega smo Slovenci imeli še 17 šol »za silo« in 24 potovalnih, medtem ko so Italijani imeli le 11 potovalnih šol. Živeli so pač v bolj strnjenih naseljih in v deželnem svetu so njihovi voditelji imeli več besede. Italijanskih učiteljev je bilo 79, učiteljic pa 101, slovenskih učiteljev pa 168, učiteljic pa 72.

Na dan novega leta

Pohod po mestnih ulicah za mir in proti lakoti

»Skupaj za mir in proti lakoti« je geslo, ki bo označevalo novoletni pohod po mestnih ulicah. Po vzoru velike rimske manifestacije na dan božiča so tudi v Trstu začutili potrebo, da se pridružio prizadevanjem vseh miroljubnih ljudi v svetu in priredijo mobilizacijsko pobudo, ki bi opozorila vedno širše plasti javnega mnenja na probleme, ki danes ogrožajo vse človeštvo.

Pobuda je za Trst popolnoma nova tudi zato, ker bodo skupaj korakali ljudje različnih političnih nazorov in verskih prepričanj kot tudi pripadniki različnih narodnosti. Zahteva, ki naj bi po pričakovanjih organizatorjev izvenela iz manifestacije, pa ni samo generičen klic k miru in solidarnosti, pač pa vsebuje tudi točno opredeljene postavke. Na prvem mestu je seveda zahteva, naj italijanska vlada dejansko »napove vojno« lakoti v svetu v skladu z listino, ki so jo podpisali številni parlamentarci vseh usmeritev. Drugi problem, ki ga danes ni moč spregledati, je vprašanje južnoafriškega rasističnega režima. Tržaška manifestacija bo pomenila tudi zahtevo, naj se zruši anahronistični režim in naj se vzpostavi pravica odločanja vseh, ne glede na barvo kože.

In še: pacifistične izjave ne za-

dostujejo, če se istočasno ne sprožijo tudi konkretni ukrepi proti vojni. Tak ukrep bi lahko bil odobritev novega zakona, ki naj bi nadzoroval in omejeval trgovanje z orožjem. Kar se naše dežele tiče, pa je jasno, da pomeni mir predvsem sodelovanje s sosedji. Zato bi morala dežela potegniti iz zaprašenih predalov že obstoječe zakonske predloge, ki gredo v smer uveljavljanja kulture miru in sodelovanja, še posebno z državami v razvoju, in jih končno odobri.

Kot rečeno, so k pobudi pristopile številne politične sile in organizacije, in sicer: ACLI, Agesci, VZPI-ANPI, Katoliška akcija, Center L. Milani, pokrajinski CISL in CGIL, škofijska komisija »Iustitia et pax«, škofijska pastoralna komisija za delo, valdeška in metodistična skupnost, Krščanska demokracija, ZKMI-FGCI, FUCI, MIR, Mani tese, Movimento Focolari, KPI, PSI, PR in SKGZ.

Udeleženci manifestacije se bodo zbrali na dan novega leta, 1. januarja ob 16. uri na Trgu Unità, od koder bo krenil sprevod po mestnih ulicah do trga pred cerkvijo sv. Antona, kjer bodo na sporedu razni govori. Svojo udeležbo je napovedal tudi tržaški škof Lorenzo Bellomi.

Pogovor s članom tovarniškega sveta Robertom Modugno

Rafinerija Aquila v novo leto z vso negotovostjo o svoji usodi

Tudi v letu, ki se poslavlja od nas, smo nemalo našega tiskarskega črnila preliči ob težkih gospodarskih problemih, ki pretresajo tržaško pokrajino. Počasno ugašanje proizvodne dejavnosti je v zadnjem desetletju samo v industrijskem sektorju povzročilo izgubo približno tisoč delovnih mest na leto, kar pomeni, da je bilo ob delo in zaslužek 10 tisoč ljudi.

Emblematičen primer teh naravnost dramatičnih razmer je v letošnjem letu brez dvoma predstavljala žveljska rafinerija Aquila, oziroma njenih 850 zaposlenih, ki bo novo leto pričakalo v popolni negotovosti nad svojo delovno usodo. Če v trenutku, ko to pišemo, žveljski obrat še ni zaprt, tako kot je načrtovala družba Total, gre zasluga prav tistim, ki so v njem zaposleni in ki so se ne glede na žrtve in odpovedi, odločili za neizprosni boj za ohranitev delovnih mest.

V zadnjem poldrugem mesecu so delavci zaradi stavk in drugih protestnih akcij izgubili v poprečju 90 delovnih ur, nekatere izmene pa celo več kot sto, kar se jim je brez dvoma občutno poznalo pri plačilni ovojnici. »Toda, žrtve niso bile zaman,« nam je v pogovoru dejal član tovarniškega sveta, Roberto Modugno. »Dosegli smo, da ne bo uresničen diktat družbe Total, po katerem bi tovarna morala prenehati s proizvodnjo 1. januarja. Naš boj je ustvaril notranjo solidarnost v sicer tradicionalno slabo sindikaliziranem kolektivu, navzven pa je senzibiliziral javno mnenje in nam zagotovil pozornost krajevnih uprav, vladnega komisariata in deželne uprave. Izrednost našega boja z ustvaritvijo dobav je imela za posledico obljubo podtajnika pri predsedstvu vlade Amata o novem srečanju prizadetih strani v prvi polovici januarja, do takrat pa je vprašanje naših delovnih mest popolnoma odprto.«

S kakšnimi občutki torej preživlja praznike tistih 850

delavcev Aquile, ki si najbrž vroče želijo, da bi jim novo leto prineslo zagotovljen kruh? »Ljudje delajo seveda brez pravega zagona, kakih 50 oseb dnevne izmene prihaja v obrat, a je brez dela, tam so le za izredne primere. Tovarna namreč ne dela s polno zmogljivostjo, skoraj polovica zaposlenih pa je ob nedeljah in praznikih kar doma. Delajo le nočne izmene, tiste, ki vzdržujejo sicer ustavljene naprave,« nam je povedal Modugno. Po njegovem mnenju so ljudje po eni strani šokirani, saj so morali v izredno kratkem času sindikalno dozoreti in se zavestno odločiti za neizprosni boj. Po drugi strani pa se čutijo nezaščiteni in brez moči spričo brezizhodnosti položaja, v katerem so se znašli. Toda, obupali niso, prevladala je racionalnost, kar je bilo jasno videti tudi v Rimu, kjer so delavci Aquile spremljali zadnji sestanek na ministrstvu za industrijo. Prav tako racionalna je bila njihova odločitev, da omogočijo polnjenje cistern z gorivi za potrebe tržaške pokrajine, medtem ko je bencinovod za Visco pri Palmanovi še vedno ustavljen.

Nepravilno se jim je namreč zdelo, da bi Tržačani, v trenutku, ko so se goriva na tržišču pocenila, morali plačevati višjo ceno zaradi povečanih transportnih stroškov.

»Po vseh obljubah, obvezah vlade in IRI, po raznih »paketihi« in podporah, se dejanski proizvodni položaj v Trstu ni prav nič spremenil. Problem Aquile se v novo leto seli z vso svojo dramatičnostjo, zaposleni in sindikati pa ostajamo pri trdnem prepričanju, da rafinerije ne smemo zapreti, ampak jo primerno vključiti v vse državni energetske načrte,« je zaključil naš sogovornik. Nam pa ne preostaja drugega, kot da delavcem Aquile izrečemo praznično voščilnico z upanjem, da bo njihov boj obrodil uspehe v njihovo in skupno korist Trsta. (vb)

KD in SSK zavračata Cecovinijeva stališča o preštevanju manjšine

Božična izjava listarskega prvaka in kandidata na župansko mesto Manlia Cecovinija, po kateri je preštevanje manjšine nujna osnova vsakršnega zakonskega ukrepa v korist manjšine same, je že izzvala prve reakcije. Tako Krščanska demokracija kot Slovenska skupnost sta demantirali Cecovinijevo trditev, po kateri naj bi tudi sporazum, na osnovi katerega se je osnovala nova večina v občinskem svetu, predvideval nujnost preštevanja. Po mnenju KD gre tu za »zavestno in očitno izkrivljanje črke in duha sporazumov«, medtem ko SSK opozarja, da so ob sklepanju teh sporazumov vse stranke nove koalicije, razen Liste, podpisale dodatni protokol, ki izrecno izključuje možnost preštevanja.

KD v svoji tiskovni noti obnavlja vsebino takratnega sporazuma, po katerem naj bi zaščitni zakon za Slovence »upošteval in usklajeval na enakopravni ravni pravice vseh komponent tržaškega prebivalstva, ob medsebojnem priznavanju njihovih vlog in prisotnosti na teritoriju«. KD pojasnjuje, da se problem ugotavlja na številčnosti manjšine sicer po-

stavlja, ter da ni mogoče izključevati nekega preštevanja, vendar »gre za zelo zapleteno snov«, ki se je ne kaže lotevati »neustrezno ali površno«. Prav zato se besedilo sporazuma zavestno izogiba vsakršnega določanja procedur za preštevanje in vsekakor ne predvideva preštevanja kot enega od rekvizitov za zaščito.

Prav zato — nadaljuje tiskovna nota KD — pomeni zadnje stališče LpT v zvezi s preštevanjem odklon od vsebine sporazuma, kar bi lahko tolmačili kot voljo Liste, da se ne prepozna več v sporazumih iz maja 1984. Ob tem izraža KD svojo zaskrbljenost in željo, da bi prišlo do »hitrega in odgovornega razčiščenja v duhu sedanjega pozitivnega sodelovanja«.

Slovenska skupnost pa se v svojem poročilu sklicuje na že večkrat ponovljene izjave, da ne pristaja na preštevanje, kot izhaja tudi iz že omenjenega dodatka k sporazumom o vodenju tržaške občine, saj bi tak ukrep dal novega zagona nacionalističnim strastem, ki so že povzročile Trstu v njegovi novejši zgodovini to-

liko škode. Perspektiva za Trst je lahko samo v miru in sodelovanju — meni SSK — in k temu morajo vsi prispevati: manjšina tako, da ne odreka tega sodelovanja, večina pa s tem, da ne naseda iracionalnim pritiskom in poskusom, da bi kolo zgodovine obrnili v napačno smer, kar bi bilo toliko bolj nevarno v sedanjem svetu, ki se tako naglo razvija.

Glede samega vprašanja preštevanja manjšine pa SSK poudarja, da ni mogoče kar čez noč zabrisati zgodovine. Publikacija, ki je izšla pred kratkim, je na primer opozorila javnost na nasilno potlanjanjevanje primkov stotinam tisočev prebivalcev našega območja. In če torej hočemo govoriti o številkah, ne moremo spregledati tistih, ki so bili prisiljeni spremeniti svoj nacionalno-kulturni predznak, a je njihov etnični izvor nedvomen. Prav tako pa ni mogoče izvajati preštevanja, ko je neki asimilacijski proces v teku, če ne celo že zaključen, ko pa je zaščita, katere preštevanje naj bi bila »osnova«, naperjena prav v ustavev tega asimilacijskega procesa.

VZPI-ANPI pripravlja srečanje pri Domju s predstavitvijo Boldrinijeve knjige

Vsodržavno združenje partizanov Italije - ANPI bo priredilo 11. januarja 1986 ob 19. uri zvečer pri Domju novoletno srečanje, na katero so vabljeni bivši borci - partizani, aktivisti, invalidi iz časov osvobodilnega boja, svojci še živčih in padlih borcev. Vodstvo združenja želi, da bi se srečanja udeležila tudi mladina, ki je poklicana, da ponese v prihodnost ideale osvobodilnega boja.

Srečanje se bo začelo s predstavitvijo knjige Arriga Boldrinija, predsednika Vsodržavnega združenja partizanov Italije »Diario di Bulow«. Pisec se bo udeležil srečanja.

Vpisovanje za srečanje poteka na sedežih krajevnih sekcij združenja ter na osrednjem sedežu VZPI - ANPI v Ul. Crisci 3.

Tombesi za zaščito pristaniške proste cone

Predsednik Trgovinske zbornice Tombesi je posegel pri predsedstvu vlade in pri predsedniku deželne odbora v zvezi s prosto pristaniško cono v Trstu, ki ji grozi, da bi z novimi davčno carinskimi predpisi EGS močno izgubila na svoji učinkovitosti, če že ne bi povsem propadla.

Prosta pristaniška cona predstavlja bistveni element pristaniške dejavnosti, še zlasti v primeru Trsta, kjer 90 odstotkov vsega prometa poteka iz tujine za tujino. Novi predpisi skupnosti, o katerih naj bi ministrski svet EGS razpravljal prihodnjega marca, bi namreč pristaniške proste cone ize-načili s carinskimi in jih tako razvrednotili.

Unioncamere za prometno ovrednotenje FJK

Na predlog predsednika deželne zveze trgovinskih zbornic Unioncamere Tombesija, je italijanska zveza trgovinskih zbornic sprejela stališče o prioritni vključitvi Furlanije - Julijske krajine v Generalni transportni načrt, kot območja, preko katerega vodijo velike mednarodne poti. V tem smislu gre za dograditev povezav s prekoalpskimi državami, za podvojitve tabeljske železnice in za ovrednotenje jadranske pomorske poti ter tržaškega pristanišča, pri čemer je podpora zbornic še posebno dobrodošla pred bližnjo parlamentarno razpravo o predlogu Generalnega transportnega načrta.

Razmišljanja in pogovor s predstavnikoma tržaške policije

Romski otroci v vrtincu krutega izkoriščanja

Prejšnji teden so jugoslovanski obmejni organi nedaleč od Škofij prijeli skupino Romov, ki so hoteli ilegalno čez tako imenovano zeleno mejo. Med njimi sta bila dva otroka, stara med 10 in 13 leti, in šest mladoletnikov, med temi tri dekleta, stara od 14 do 16 let. Miličnikom sta padla v roke tudi dva spremljevalca, oba Roma, in dva zagrebška taksista, ki sta baje za prevoz do Škofij zaslužila kar 100 tisoč dinarjev.

To je zadnja epizoda tihotapljenja otrok v Italijo, kjer jih nove romske družine kupijo za milijon ali dva lir, zato da jim po intenzivni »dresuri« nato služijo denar z beračenjem, krajami ali celo prostitucijo. Ostudno trgovanje traja še daj časa. Do pred kratkim je bilo zelo intenzivno na štajerski meji pri Sentilju, kjer se je prejšnje dni prekinilo zaradi odločnega posega jugoslovanskih miličnikov, ki so aretirali večjo skupino Romov — članov tako imenovane »Mustafajeve tolpe«. Vendar se v Italiji hkrati širijo vesti, po katerih naj bi mali Romi prihajali v Italijo po najbolj različnih poteh, tudi po morju. Ena od glavnih prehodnih poti vsekakor pelje tudi čez naše kraje, kjer je zelena meja zelo dolga, nepregledna in s težavo nadzorovana. Vsa ta dejstva bodo imela odmev tudi v tržaškem občinskem svetu, kajti komunistična skupina je naslovila na župana pismeno vprašanje, v katerem ga sprašuje, če je občinski odbor vedel za to trgovanje, če je Trst na katerikoli način vpleten v zadevo in kaj je odbor storil, tudi v sodelovanju s silami javnega reda, da bi žalostni pojav preprečil ter odgovorne izročil pravici.

V pričakovanju odgovora smo se obrnili na vodstvo tržaške kvesture. Pogovarjali smo se

s sedanjim načelnikom Digosa Sergiom Petrosinom, ki je dolgo let vodil leteči oddelek, in s sedanjim načelnikom tega oddelka Giuseppom Padulanom. Izvedeli smo, da so se pred dnevi sestali v N. Gorici predstavniki italijanskih in jugoslovanskih obmejnih organov. Kaj so sklenili, ni znano, lahko pa sklepamo, da so se odločili za strogo nadzorstvo. »Toda to je zelo težka stvar,« je poudaril Petrosino, »kajti skoraj nemogoče je imeti pod kontrolo celotno področje.« Ni, da bi se čez mejo vile cele karavane, gre običajno za majhne skupine, ki jih vodijo izkušeni vodiči, skoraj vedno Romi. Steze menjujejo, pazijo, da ne puščajo za sabo sledov, zraven pa je še dejstvo, da prehajajo mejo ponoči.

Na tržaški kvesturi so vsekakor o trgovanju z romskimi otroki že dolgo obveščeni. Kako so ukrepali? Padulano je zelo skeptičen. Pravi, da je nemogoče zastražiti vsak meter žive meje, toda tudi ko se zgodi, da zasačijo ilegalce, jim ne preostaja drugega, kot da otroke izročijo jugoslovanskim mejnim organom. Tržaška kvestura je sploh vedno natpana z romskimi malčki, kajti sem prihajajo otroci Romov iz vse Italije, potem ko jih agenti zasačijo pri krajih in nihče ne ve, kdo je njihov oče ali mati ali varuh. Nekaj teh otrok smo srečali tudi mi: to so otroci, ki imajo prav malo otroškega, so otroci, ki so jim odrasli naprtili hude odgovornosti. Malčki se jih držijo kot sveta pravila. saj so prepričani, da bi v nasprotnem primeru spravili v zapor svoje starše. Zato molčijo, težave s policijo in prevozom, včasih tudi ob grobem ravnanju, prenašajo kot nekaj danega in neizogibnega. Redkokdaj jočejo. Enkrat sem na jokajočega, okrog 7-letnega Roma, ob ka-

terem se je cmeril še veliko mlajši bratec, naletela na hodniku pred uradi letečega oddelka. Čakala sta na prevoz do meje. Ko sem starejšega v srbohrvaščini vprašala, zakaj joče, mi je odgovoril, da je lačen. Potem ko sem obema prinesla obložen kruh in oranžado, sta se potolazila, a istočasno postala smrtno resna in na moja vprašanja, kaj sta počela v Genovi, od koder so ju prepeljali v Trst, sta vztrajno molčala. Nobene mehkebe nista imela na obrazu, ampak le pogled, ki je izdajal skrb, da morata navodila izpeljati do konca. Predvsem sta izražala veliko neupanje do »tujcev«.

Toda kdo kupuje te otroke? Italijanske družine, ki nimajo potomcev? Petrosino meni, da je teh primerov zelo malo. V večini si jih »pospajo« med sabo romske skupnosti, ki imajo zelo tesne sorodstvene vezi. Otroka izkoristijo za kraje, za beračenje in podobno, če je pač po zakonu nezakriv. Ti malčki se niti ne zavedajo »izkoriščanja«, ker so pač z mlekom pili tudi ta pravila igre, po katerih morajo tudi sami prispevati za preživljanje svoje skupnosti. V sicer milejših oblikah so otroke izkoriščali za delovno silo še do nedavnega, še v začetku tega stoletja, posebno izrazito je to bilo v zaostalih kmečkih družinah, kjer je marsikdaj šel »služit« tudi kratkohlaničnik. To se v drugačnih oblikah (razpečevanje mamil in cigaret) dogaja še vedno v južni Italiji. Jasno je, da tega nasilja nad otroki ne moremo v sodobni družbi ne sprejemati ne razumeti. Taka logika nam je popolnoma tuja, kot je sicer poštenemu človeku tuje in nesprejemljivo, da bi kradel. Toda za nekatere ljudi in seveda za nekatere Rome, je to nekaj običajnega, v skladu z njihovimi nenapisanimi zakoni. Tre-

ba bi bilo torej korenito spremeniti njihove nazore, navade in kulturo. Je to naloga policije?

So Romi nujno povezani s kriminalom? Na to vprašanje nam je odgovoril vodja letečega oddelka Padulano. »Rekel bi, da je skoraj neizbežno. Romske družine, raje bi sicer govorili o namadih, kajti v naši deželi poznamo veliko Romov, ki si povsem pošteno služijo kruh, torej nomadske družine nimajo stalnega bivališča in jih zato ne briga vzpostaviti odnose z okoljem, jih nekeje normalizirati, poleg tega nimajo niti stalne zaposlitve. Njihove potrebe, ob kopici otrok, pa so precejšnje. Zato je nujno, da se preživljajo s krajo, z beračenjem, z vlomi, z goljufijami. Njihov način dela, »modus operandi«, je zelo značilen: vse storijo zelo hitro, poberejo, kar jim je pri roki, nimajo vnaprej pripravljenih načrtov. Običajno otrok, ali mlada ženska, pozvoni pri vratih in če ni nikogar, se skuša vtihotapiti v stanovanje, nato pa starejšemu Romu, ki jo čaka v bližini, izroči plen in nadaljuje.«

Pred kratkim je tržaška policija izvedla pri Naselju sv. Sergija, kjer bivakira kakih 200 Romov, široko kontrolno akcijo, a ni našla nič izrednega. Večinoma so vsi imeli javljene dokumente, tudi nakita in drugih morebiti ukradenih predmetov ni našla. Toda tudi te kontrole so relativne, saj je tudi za agente težko znati, se v kaos sorodnih, podobnih ali istih priimkov, in to predvsem ko gre za otroke. Kajti Rome ne zanima veliko formalna plat življenja in »zunanja« družba. Svoje zakone si pišejo sami. Vendar tudi to se s časom spreminja. Vsaj glede pismenosti otrok.

NADJA FILIPČIČ

O letošnjem delovanju pokrajinske uprave

Pozitivna ocena odbornika Hareja

O delovanju pokrajinske uprave v letošnjem letu nam danes odgovarja slovenski odbornik Zorko Harej (SSk). Zaradi pomanjkanja prostora bomo pogovora s svetovalcema opozicije Marčelom Čokom (PSI) in Dolfijem Vilhelmom (KPI) objavili v naslednjih dneh.

Odbornik Harej, kako bi na splošno ocenili delo pokrajinske uprave v tem letu?

Najprej bi rekel, da je v našem političnoupravnem sistemu važno, kje je kdo, ali je v večini ali v opoziciji: večina se strinja s sklepi odbora, opozicija glasuje proti, ker je pač opozicija. Na tržaški pokrajini to pravilo ne velja vedno in povsod. Tudi večina je večkrat kritična do odbovovih sklepov in tudi v samem odboru se mora večkrat uveljaviti pravilo večine, to pomeni, da niso vsi ukrepi sprejeti vedno soglasno. Pa tudi opozicija glasuje večkrat za odbovne sklepe.

Ne glede na to, bi rekel, da se danja uprava na splošno deluje in je rešila nekaj važnih problemov. Kar zadeva manjšino in njen sedanji osrednji problem, to je sprejetje zakonske zaščite, o kateri dajejo zadnje dni izjave predstavnikih strank, smo ostali pri programskem dokumentu, ki so ga sprejele stranke sedanje večine. Tam je SSk dodala postilo, da »prisotnost« in »konzistenca« ne pomenita zahteve po preštevanju manjšine. Ta dodatek so podpisale vse stranke, razen LpT.

Kakšna pa je vaša ocena delovanja pokrajinske uprave v odnosu do slovenske manjšine tudi z ozirom na resor, za katerega ste neposredno odgovorni?

Tudi politično neobičajne razmere so delno omogočile, čeprav se to čudno sliši, izvedbo nekaterih važnih pobud, kot so: velika razstava o kmečki arhitekturi na Krasu, ki se je zavlekla ves januar; raziskava o glasbi na Tržaškem do srede tega stoletja in tej sledeča prireditev poleg dveh italijanskih še dveh slovenskih vokalnih koncertov v mali dvorani Verdijevega gledališča; zaključek poldrugetne raziskave o knjižnicah na ozemlju tržaške pokrajine s predstavitev njihovih rezultatov in ohranitev knjižničnih in knjižničarskih problemov s strani vrhunskih strokovnjakov na tem polju 19. decembra letos v dvorani Baroncini; ciklus božičnih zborovskih in instrumentalnih komornih koncertov, ki se prav zdaj odvijajo v gledališču Cristallo, vedno tudi s slovenskimi lepaki po mestu in deželi in s slovenskimi programi. Omeniti moram še znatnejši prispevek slovenskim kulturnim društvom, če so le pripravila potrebne dokumente, primernejši fi-

nančni prispevek SSG, Glasbeni matiči in večkratni nastop uprave pri osrednjih oblasteh v Rimu za njeno publicizacijo; pokroviteljstvo in finančna podpora NSK za razstavo o slovenski protestantski reformi na Pomorski postaji.

Toliko kar zahteva področje moje ga odborništv. Z drugih področij gre omeniti dve najbližji pobudi: skorajšnja rešitev petih prostorov za potrebe poklicnega zavoda J. Stefan in oddelka za geometre zavoda Ž. Zois, javna razsvetljava na pokrajinski cesti v Bazovici.

Kakšne pa so perspektive za bodoče delovanje pokrajinske uprave tudi glede na njene omejene pristojnosti?

S svojega področja bi lahko rekel, da pripravljamo s pomočjo tržaških gledaliških ustanov revijo manjšinskih gledališč, katalonskega, madžarskega in italijanskega v Jugoslaviji, slovenskega v Trstu in furlanskega, z uvodnim slavnostnim večerom s predstavitev folklornih značilnosti sodelujočih narodnosti. Istočasno bomo skušali prirediti posvet o ekonomiji jezikov in manjšin.

V začetku pomladi je predvideno predvajanje ciklusa jugoslovanskih filmov v sodelovanju s Cappello Underground. Nadaljevali bomo z ra-

ziskavo o glasbi na Tržaškem. Letos je na vrsti komorna in simfonična glasba. Raziskavi bodo sledili zadnji koncerti. Z razstavo o arhitekturi Pulitzerju bo povezana raziskava o slikarjih in dekoraterjih notranje opreme ladijskih prostorov, predvsem o delovanju na tem področju Avgusta Černigoja, ki ga je po mnenju priznanih strokovnjakov prav Pulitzer odkril.

Ne bom tu govoril o veliki razstavi o Maksimilijanu, ki jo pripravlja pokrajinska uprava, ker se je o njej že govorilo in pisalo.

To je nekaj večjih kulturnih ponudb. Kaj bomo uresničili, bo odvisno od finančnih sredstev in razvoja ter političnega razčiščenja v okviru dogovorov med strankami sedanje upravne večine.

Jutri koncert

Jasne Corrado - Merlak

Jutri ob 20.30 bo v gledališču v Ul. del Collegio nastopila harfistka Jasna Corrado Merlak. Koncert prireja Inštitut za dramsko umetnost v sodelovanju z Združenjem Continuum musicae.

Trstu le obljuba o kontingentih

Tržačani sicer ne morejo biti ravno vzhiceni nad izidom vladne seje, na kateri so ministri sklepali o posebnih kontingentih za Gorico in o njihovi avtomatični raztegnitvi na Trst. To se namreč ne bo zgodilo: za Gorico je bil režim kontingentov, ki zapade konec leta, podaljšan, medtem ko so Tržačani dobili le obljubo o reviziji sistema posebnih kontingentov, v okviru katere bodo vzeli v pretres tudi dodelitev kontingentov (predvsem plinskega olja in bencina) tržaški pokrajini.

Zupan Richetti je ministru Altissimu in podtajniku pri predsedstvu vlade Amatu za to obljubo izrekel javno zahvalo, saj jo razume kot nov dokaz občutljivosti in pozornosti za naše potrebe. »Gre za pomembno priznanje, ki pomeni dopolnitev — tokrat na ravni zasebne porabe — širšega in razčlenjenega zakonskega načrta za Trst in Gorico, za katerega upamo, da bo po praznikih čimprej odobren v senatu,« zaključuje svoje tiskovno sporočilo župan Richetti.

Z novim letom podražitev kave

Cene surove kave, ki od oktobra stalno naraščajo, so še posebno poskočile v zadnjih dveh tednih, razloge pa je iskati v naravnih katastrofah v Braziliji, Kolumbiji in Mehiki, pa tudi v mednarodni špekulaciji. Tržaška Zveza za kavo opozarja, da od leta 1975, ko je Brazilija doživela izredno zmrzal, ni bilo tako hudih skokov cen v tako kratkem času: samo v mesecu decembru so narasle za več kot 30 odstotkov.

Tržaški pralilci kave, ki so položaj ocenili za izjemnega, so se odločili, da bodo do 31. decembra obdržali sedanje cene kave, da ne bi neprijetno zmotili prazničnih dni. Po 1. januarju pa bodo cene prazne kave naslednje: kilogram cenene družinske mešanice bo stal 14 tisoč lir, vrsta minas 15 tisoč, surova vrsta minas pa 11 tisoč lir.

Občina preureja službo za informatiko

Z nabavo novega, dvakrat močnejšega računalnika, se je tržaška občina lotila preosnove svojega Centra za obdelovanje podatkov. Novi računalnik bo med drugim prispeval tudi k zmanjšanju stroškov. Že letos bodo tako prihranili okrog 20 milijonov lir, v prihodnjem letu pa predvidoma 230 milijonov. Sredstva, ki bodo tako na razpolago, bodo uporabili za boljšo organizacijo uradov in predvsem anagrafske službe. Med drugim bodo tudi nadomestili zastarele terminale, ki jih trenutno uporabljajo v občinskih izpostah.

Župan Richetti je v tej zvezi izjavil, da je občinska uprava na področju informatike ubrala pravo pot in da bo v roku dveh ali treh let dosegla zadovoljivo raven, na samem vrhu lestvice italijanskih občin.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše predrage žene, mame in none

Angele Pahor

por. Zega

(ŽUPANOVA)

se iskreno zahvaljujemo zdravniku dr. Sardagni, msgr. Kretiču, pevskeemu zboru Fantje izpod Grmade, sorodnikom, darovalcem cvetja ter vaščanom Štivana in Medje vasi.

Žalujemo svojci

Štivan, Medja vas, 29. dec. 1985

29. 12. 1981

Ob četrti obletnici smrti sina in brata

29. 12. 1985

Mirana Pertota

se ga spominjajo mama ter brata Danilo in Cveto z družinama.

Iskrena zahvala vsem, ki mu nosijo sveče in rože.

Trst, Ljubljana, 29. decembra 1985

† Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila naša predraga

Amalija Fonda

(MALČI)

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Pesek.

Žalujemo: sestra Viktorija in Vesna z družinama, teta Franciška ter nečaka Ada in Radivoj z družinama.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Gročana, 29. decembra 1985

†

V visoki starosti 90 let nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in teta

Katarina Paulina

vd. Trampuž

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 30. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v nabrežinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo hčeri Svetka in Milka, snaha Anica, vnuki, pravnuki ter ostalo sorodstvo.

Nabrežina, Reka, 29. decembra 1985

V petek je v 76. letu starosti po hudi in neozdravljivi bolezni umrl

Marino Pavletič

udeleženec NOB od leta 1941

Sestra Ana in ostali svojci

Nanj ohranjamo najlepši spomin.

Pogreb bo v petek, 3. januarja 1986 v Ljubljani na Zalan iz vežice št. 14.

Zapustila nas je

Rafaela Verginella

vd. Torelli

Pogreb bo v ponedeljek, 30. t.m., ob 9.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporoča prijatelj Miljo.

Trst, 29. decembra 1985

ZAHVALA

Ob smrti

Antonije Racman

por. Zupanec

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z nami sočustvovali.

Maša zadušnica bo v petek, 17. januarja, ob 18. uri v cerkvi svetega Srca Jezusovega.

SVOJCI

Trst, 29. decembra 1985

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja, ki smo ga bili deležni ob izgubi naše predrage

Pavle Radovič

vd. Jazbec

se vsem iskreno zahvaljujemo.

Posebna zahvala dr. Grudnu, g. zdravnikom in osebju zdravilišča v Nabrežini, g. župniku Breclju in g. Godničju, cerkvenim pevkam, pevskeemu zboru I. Gruden, darovalcem cvetja, vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in na katerikoli način počastili njen spomin.

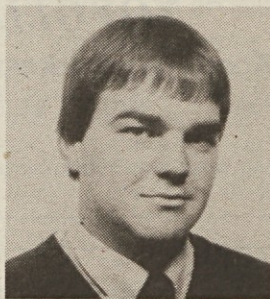
Družine

Jazbec, Zidarič in Kukanja

Nabrežina, 29. decembra 1985

† V cvetu mladosti, komaj 24-leten, nas je nenadoma zapustil naš predragi

Renato Gombač

Pogreb bo v torek, 31. decembra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev na Katinaro.

Žalujemo: mama Lidia, oče Rudi, brat Ervin, tete, strici, bratranci in sestrične.

Lonjer, Trst, 29. decembra 1985

Adijo

Renato

Tvoja dobra volja, veselje do življenja in dela, tvoja poštenost in solidnost bodo ostali v našem spominu.

Aldo in mama

Ob prerani izgubi Renata izreka družini Gombač in svojem globoko sožalje

družina Filipčič

TPPZ P. Tomažič globoko sočustvuje z Ervinom in družino Gombač ob težki izgubi dragega brata Renata.

Ob prerani izgubi dragega Renata izreka lonjerska in katinarska mladina svojem globoko sožalje.

Ob tragični izgubi Renata izrekajo iskreno sožalje bratu Ervinu Gombaču in družini direkcija in uslužbenci podjetja IRET.

Ob tragični izgubi našega dragega prijatelja Renata izrekamo družini občutno sožalje

Boris
Robi
Alessandro
Miro
Pavel
Dario
Branko
Renzo
Bruno
Loris
Paolo
Evgen
Edi
Ciano
Giorgio
Claudia
Dario
Germino
Walter

Žalovanju družine Gombač se pridružeta Nadja in Meri z družinama.

Globoko užaloščen ob nenadni izgubi dragega Renata se pridružujemo žalovanju družine

Radi, Nevenka in Dorica Pečar

ŠD Adria, KD Lonjer - Katinara in Zadruga Lonjer - Katinara izrekajo družini globoko sožalje ob hudi izgubi dragega Renata.

Sekcija KPI Lonjer - Katinara izreka tov. Ervinu Gombaču in družini sožalje ob izgubi Renata.

Ob izgubi dragega Renata izrekajo iskreno sožalje prizadeti družini Fabjo Gombač z družino ter družini Gombač in Kuret.

Tiskarji in redakcija Primorskega dnevnika izrekajo iskreno sožalje delovnemu kolegu Marianu Bernardiju ob izgubi brata.

Nastji se je pridružil bratec

ALJAZ

Eriki in Bogdanu čestitajo tiskarji in časnikarji PD.

Predsinočnim na oddelku za oživiljanje

Renato Gombač podlegel poškodbam

Kljub intenzivni negi zdravnikom oddelka za oživiljanje v katinarski bolnišnici ni uspelo ohraniti pri življenju 24-letnega Lonjersca Renata Gombača. Umrl je predsinočnim zvečer nekaj pred 23. uro zaradi hudih poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči v nedeljo, 22. decembra, v prometni nesreči pri Lipici.

Renato se je popoldne kopal v bazenu lipiškega hotela Maestoso, nato se je s prijateljem odpravil tudi v savno in malo pred 18. uro sta se vsak s svojim avtom odpravila proti Bazovici. Prijatelj je res prišel do vasi, Renata pa od nikoder. Vrnili se je preko mejnega prehoda nazaj proti Lipici in ko je privozil do ostrega ovinka, na lokalni cesti za Lipico, je sprevidel, da se je Renato ponesrečil. Njegov audi je bil ena sama skrotovičena pločevina. Miličniki so ugotovili, da je mladi Lonjerc — morda zaradi megle, morda zaradi spolzkega cestišča — na ostrem ovinku zavozil s ceste. Audi je najprej s prednjim delom trčil v betonski obcestni kamen, od koder ga je odbilo in ga tako nesrečno zasukalo, da je z levim bočnim delom treščil v obcestno drevo.

Renato Gombač je bil v Lonjerju zelo priljubljen. Že štiri leta je bil zaposlen kot uradnik na tržaški univerzi, pred kratkim pa je z bratom Ervinom kupil hišo v Bazovici in jo začel obnavljati. Kruta usoda pa ni dopustila, da bi ta svoj načrt izpe-

ljal do konca. Mlado življenje je pretrgala sredi največjega zagona.

● Danes ob 11. uri bo v okviru božičnih koncertov, ki jih prireja tržaška občina, nastopil v gledališču Cristallo duo Ezio Mabilia (klavir) in Giovanni Guglielmo (violina).

razna obvestila

Tržaško tajništvo Sindikata slovenske šole obvešča, da je na sedežu sindikata v Ul. F. Filzi 8 na ogled ministrska okrožnica, ki obravnava premitivne na šolah vseh vrst in stopenj za šolsko leto 1986-87. Rok za vlaganje prošnje zapade: za otroške vrtnice 5. 1. 1986, za osnovne šole 25. 1. 1986, za nižje srednje šole 15. 1. 1986 in za višje srednje šole 5. 2. 1986. Zainteresirani bodo dobili na sedežu tudi obrazce za vlaganje prošnje.

SSŠ obvešča tudi, da je razpisan natečaj za strokovno osebje (ITP) in da zapade rok za vlaganje prošnje 11. 1. 1986. Vse informacije in tudi razpis natečaja bodo dobili zainteresirani na sedežu SSŠ v petek, 3. 1. 1986 ob 9. do 11. ure ter vsak torek in petek od 15.30 do 17. ure.

Koordinacijski odbor mladih komunistov zahodnega Krasa prireja v sodelovanju s kriško mladino v Ljudskem domu v Križu silvestrovanje s plesom in zabavo. Čakala vas bo glasbena skupina Karamela z Obale. Vabila so na razpolago pri članih koordinacijskega odbora in v kriškem Ljudskem domu danes, 29., in jutri, 30. t. m., od 17. do 19. ure. Pridite!

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ TRSTA

VABIJO

v petek, 3. januarja 1986, ob 20.30 v Kulturni dom v Trstu na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvih denarnih zavodov.

čestitke

Tudi DARKO KOBAL bo jutri dopolnil 50 okroglih. 50-letniki ga bomo z veseljem sprejeli v svojo družbo, ostali pa mu čestitamo. Prijatelji s Katinare in iz Lonjerja.

Jutri praznuje svoj rojstni dan teta LUČANA. Vse najboljše ji želijo Marko in vsi, ki jo imajo radi.

SKD Vigred vošči srečno novo leto vsem svojim članom, prijateljem, podpornikom in ostalim društvom.

Raznašalka iz Vižovelj vošči srečno in veselo novo leto vsem naročnikom Primorskega dnevnika.

DARKO ŽERJAL iz Pulj pri Domju je za božič praznoval rojstni dan. Vse najboljše in še na mnoga zdrava leta mu kličejo žena Karmela, hčerki Suzana in Michela, brat Danilo ter vsi, ki ga imajo radi.

Vaška skupnost Trnovca vošči vsem članom in prijateljem srečno in uspešno 1986.

Ravnatelj, profesorski zbor in neučno osebje poklicnega zavoda J. Stefan čestitajo Fabiu Šturmanu ob rojstvu hčerke ALJE.

V Gropadi praznuje jutri, 30. t. m., svoj rojstni dan BETTY KRIZMANČIČ. Vse najboljše ji iz srca kličejo Walter, mama in oče.

Kam za silvestrovanje?

V Ljudski dom v Križ, seveda kjer vas bo zabaval disko-show glasbena skupina KAMELA.

Vabila najdete pri članih Koordinacijskega odbora mladih komunistov zahodnega Krasa (ki je skupaj s kriško mladino priredil telj poslednje letošnje norčije) in seveda v kriškem Ljudskem domu 29. in 30. t. m. od 17. do 19. ure.

KD KRASNO POLJE

Gročana

vošči vsem članom in prijateljem
USPEŠNO NOVO LETO 1986

SLOVENSKI
KLUB
V TRSTU

Ulica
sv. Frančiška 20

vošči vsem članom, prijateljem
in kulturnim društvom srečno in
uspehov polno novo leto.

Zahvala

Skupnost Družina Opčine se iskreno zahvaljuje Lovskemu pevskeemu društvu »Doberdob«, moškemu zboru »Vasilij Mirk« s Proseka Kontovela, mladinskemu zboru »Vesela pomlad« z Opčin, ženskemu zboru »Ivan Grbec« iz Šklednja, dekliskemu zboru »Vesna« iz Križa, mešanemu zboru »Milan Pertot« iz Barkovelj, občini Zgonik in županu Milošu Budinu za pomoč in sodelovanje na nedeljski prireditvi v zgoniškem športno-kulturnem centru.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD F. Venturini priredi tradicionalno silvestrovanje v kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju. Igral bo narodnozabavni ansambel Taims. Vpisovanje na sedežu društva. Pohitite!

Društvo zamejskih likovnikov obvešča, da je pri Tržaški kreditni banki odprla račun št. 4240/62, na katerem zbira prispevke za Černigojevo galerijo. V isti namen zbirajo prispevke tudi v Tržaški knjigarni.

Kje naj bi silvestrovali? V prenovljenih prostorih SKD Barkovlje, kjer bo poskrbljeno za zabavo ob zvokih glasbe, s pristnimi domačimi jedmi in pi-jaco. Vstop z vabili. Za informacije tel. 040/69297.

KD Krasno polje - Gročana prireja silvestrovanje za člane in prijatelje. Poskrbljeno za glasbo. Pohitite z vpisnino. Za informacije tel. 040/226-529.

vabijo

člane in prijatelje na tradicionalno

NOVOLETNO DRUŽABNOST

ki bo jutri, 30. t. m., ob 17.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

VABLJENI!

Odbor

mali oglasi

RESTAVRACIJA VOLNIK sprejema rezervacije za silvestrovanje. Tel. na št. 040/287-349. Igra ansambel PO-MLAD.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna SOSIČ, Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

PRODAM delno zazidljivo parcelo v Šempolaju. Pisati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - Trst, pod šifro »Šempolaj«.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim 2 meseca stare mladiče - mati nemški ovčar. Tel. 200-173.

IZVOZNO-UVOZNO PODJETJE nujno išče izkušenega knjigovodjo/knjigovodkinjo z večletno prakso. Prošnje na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod šifro »Knjigovodstvo«.

V PREBENEGU prodam vinograd 3.000 kv. m. Tel. na št. 817-974 v popoldanskih urah.

OSMICO v Ricmanjih je odprl Jadran Žerjal.

PRODAM ali oddam v najem skladišče z blagom, dobra licenca za stavljen in sanitarni material. Ogled v Ul. Rabatta št. 6 vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure.

LEKCIJE iz matematike nudim za vse stopnje. Informacije tel. 003865/21972.

PRODAM tomos v dobrem stanju. Tel. 040/942-760 po 20. uri.

VAJENCA, starega 15-16 let, večšega slovenščine, takoj zaposli elektromehanična delavnica v Štandrežu. Tel. 0481/21915.

KUPIM nekaj litrov domačega olja. Tel. 040/910-142.

OBVEŠČAMO cenjene stranke, da je začel delovati kiosk s cvetjem pred glavno goriško bolnišnico.

IZGUBIL se je mucek siamske pasme na Opčinah. Repentabrška ul. Kdor ga je videl naj tel. na št. 040/212-061 ali se zglaš v Repentabrski ul. 33.

ZAPOSILIM hišno pomočnico. Jožica Rupp, Ul. Rossini 14, Gorica (tel. št. 86349).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so prisostvovali in pripomogli k uspehu tradicionalnega zaključnega koncerta Godbe Nabrežina.

gledališča

ROSSETTI

Danes, 29. t. m., ob 10.30 in 16.00: Koncert mestnih godb. Vstop prost. Od 2. do 12. januarja Ater/Emilia Romagna Teatro predstavlja »Una bur-la ben riuscita« Tullia Kesicha po delu Itala Sveva. Režija Egisto Marcucci.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V sredo, 1. januarja 1986, ob 17. in 20. uri: Novoletni koncert. Izvaja Simfonični orkester Slovenske filharmonije, dirigent Uroš Lajovic.

Okrogla dvorana

V petek, 10. januarja, ob 22.00: Nočni program. M. Sherman »Mesijas«.

Mala dvorana

V torek, 7. januarja, ob 19.30: Mladim mladim. Večer mladih skladateljev.

razstave

KD Vesna sporoča, da je še danes, 29. t. m., na ogled Černigojeva razstava v društvu A. Sirk. Urnik: od 11. do 13. ure in od 16. do 18. ure.

Do 10. januarja 1986 bo v Mestni galeriji v Piranu odprta razstava »IV. mednarodni bienale tapisierje«.

V galeriji Meduza v Kopru razstavlja svoje slike Darja Prelec.

V Pečaričevi galeriji v Piranu je odprta stalna razstava akademskega slikarja Hermana Pečariča.

MGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

RAZSTAVA GRAFIČNIH DEL

Bernik, Borčič, Mutrič, Stupica, Kržišnik, Čuber, Komel, Hozo, Debenjak, Tršar, Maraž, Ciuha, Kraševac, Veličkovič.

GRAFIČNI MAPI

AVGUST ČERNIGOJ: ženski liki
VENO PILON: 3 gravures

Stalno v galeriji:
DELA TRŽAŠKIH UMETNIKOV

kino

Ariston 16.00 — 22.00 »Chorus Line«.

Režija Richard Attenborough.

Eden 15.45 — 22.15 »Gooner«. Film za vsakogar.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Amici miei - III.«.

Excelsior II. 15.00 — 21.45 »Fracchia contro Dracula«.

Fenice 16.00 — 22.00 »Joan Lui«. A. Celentano.

Nazionale Dvorana št. 1 15.00 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »Santa Claus, la storia di Babbo Natale«.

Dvorana št. 3 15.15 — 22.00 »Paola Senatore - Nonstop buio in sala«.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 15.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanka Walta Disneya.

Grattacielo 15.30 — 22.15 »E' arrivato mio fratello«. Renato Pozzetto.

Capitol 15.30 — 22.00 »Ritorno al futuro«.

Jutri ob 16.00 — 22.00.

Lumiere 15.00 — 22.00 »La storia di Pufi«.

Vittorio Veneto 15.30 — 22.00 »Cercasi Susan disperatamente«. Igra: Madonna.

Alcione 16.00 — 22.00 »007 - Solo per i tuoi occhi«.

Radio 15.30 — 21.30 »Pamela«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 29. decembra

TOMAŽ

Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.29 — Dolžina dneva 8.43 — Luna vzide ob 18.23 in zatone ob 9.44.

Jutri, PONEDELJEK, 30. decembra
EVGEN

Vreme včeraj: temperatura zraka 12,2 stopinje, zračni tlak 1009,9 mb pada, veter 10 km na uro jugovzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,3 stopinje.

Plimovanje danes: ob 4.08 najnižja — 5 cm, ob 9.42 najvišja 43 cm, ob 16.49 najnižja — 63 cm, ob 23.45 najvišja 32 cm. Napovedi za jutri: ob 4.52 najnižja — 5 cm, ob 10.19 najvišja 38 cm, ob 17.22 najnižja — 59 cm.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Riccardo Levirini, Silvio Baruzza, Francesco Bon, Sara Sardo, Albert Böhm, Paolo Rota, Jessica Perak, Silvia Valentini, Cinzia Valentini, Alessandro Deplano, Andrea Misson, Anna Tortora.

UMRLI SO: 75-letni Giovanni Goina, 86-letna Domenica Malusà vd. Velushek, 69-letna Marija Fonda por. Brce, 65-letna Maria Predonzani, 85-letni Giovanni Stefani, 71-letni Luigi Pasquale Lettieri, 81-letni Simeone Ghergona, 74-letna Rosa Sergon vd. Bencich, 73-letni Ernesto Lorenzi, 59-letni Giuseppe

Braini, 83-letna Giustina Tul vd. Ciach, 93-letna Anna Maria Bocassini, 98-letni Giovanni Trebbi, 85-letna Angela Sapek vd. Turchino, 21-letni Alexander Potočnjak, 77-letna Annunziata Cechich, 52-letni Claudio Pizzamus, 76-letna Teodolina Degano vd. Pilleri, 73-letna Filomena Alfarè Lovo - Zorzenoni, 61-letni Edoardo Zahar, 77-letna Marcella Hrovatin por. Boik, 66-letni Lucio Lonza, 88-letna Maria Niederkorn, 84-letna Bruna De Rino, 82-letna Emma Cavre-cich, 76-letni Umberto Depase, 75-letni Giovanni Brandolin, 74-letni Antonio Prato, 64-letni Adalberto Anfossi, 90-letna Caterina Paulina vd. Trampuz, 80-letni Francesco De Filippini, 81-letna Evelina Contento vd. d'Auria, 72-letni Bruno Bastiancich, 40-letni Giorgio Zuliani, 74-letni Ernesto Scarpetta, 75-letna Bianca Ieserschek vd. Masutti, 89-letna Antonia Cristofaro por. Motta, 78-letni Sergio Bujatti, 79-letni Renato Tesser, 94-letna Lidia Tadeo, 72-letni Alfredo Rupelli, 59-letna Amalia Fonda, 77-letna Lucia Norbedo por. Lenassi, 86-letna Maria Gomezel, 76-letna Bruna Soffiati por. Plitex, 92-letna Francesca Sain, 93-letna Maria Morandini vd. Morretti, 81-letna Cristina Benussi vd. Giudici, 76-letna Libera Maule, 75-letna Giorgina Pitacco, 81-letni Renato Dorissa, 69-letna Lilia Aurili vd. Pitto, 70-letna Nerina Castelli vd. Vido, 24-letni Renato Gombač, 73-letni Giacomo Sors, 83-letna Rosa Maria Toffolo por. Nacrezia.

OKLICI: uradnik Giuseppe Pretto in uradnica Sabina Bergo, uradnik Marino Suban in uradnica Claudia Sergiani, elektrikar Cosimo Cozzella in gošpodinja Elena Quozeri.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorzutti 19, Largo Osoppo 1, Nabrežina, Boljunec, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Nabrežina, Boljunec, Milje (Nabrežje Venezia 3).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Senjan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	74	9	18	90	10
CAGLIARI	47	55	52	70	89
FIRENCE	52	74	82	45	10
GENOVA	83	68	15	64	11
MILAN	89	15	5	47	79
NEAPELJ	42	21	75	5	34
PALERMO	9	8	13	49	85
RIM	76	35	89	88	24
TURIN	72	76	71	86	27
BENETKE	86	28	64	24	41

ENALOTTO

2 X X 2 2 X 1 2 2 2 1 X

KVOTE

12 — 15.797.000 lir
11 — 729.000 lir
10 — 68.000 lir

KRZNA — JOPE — NAŠITKI

PELLICCERIA CERVO

Trst, Drev. XX. septembra 16
Telefon: 796-301

PELLICCERIA ALBERTI

Ulica delle Torri 2

Priporočeni trgovini za vaše
nakupe

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Viki

foto-kino

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 77-29-96

for lady

Drevored XX. septembra 12

Telefon 040/763-318

želi vsem klientom

in prijateljem

srečno in uspešno

1986

Restavracija - hotel

PESEK

PESEK 68

vošči vsem cenjenim gostom
srečno in uspešno novo leto 1986.

GOSTILNA IN PIZZERIA, TOBAKARNA

MILIČ

BRIŠČIKI — Tel. 227-330

vošči cenjenim gostom in prijateljem srečno novo leto

LINEA

Eleganca, praktičnost, ugodno počutje. To vam nudijo najnovejši modeli dežnih plaščev, površnikov in oblek AQUASCUTUM in BURBERRY.

Za vaše dobro zimsko počutje pri

LINEA v TRSTU - Ul. Carducci 4

foto kino

Segulin

TRST Ul. Mazzini 51 0733-361

radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv - radio - tv

Nedelja, 29. decembra

italijanska telerisija

Prvi kanal	21.40 Dnevnik 2 - Večerne vesti
10.00 Special Linea verde - poljedelj-ska rubrika	21.50 Don Chisciotte - 1. in 2. epizoda
11.00 Maša	23.20 Dnevnik 2 - Trentatrè
11.55 Verska oddaja	23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
12.15 Linea verde	00.50 Oddaja o živalih
13.00 Dnevnik - Ob 13. uri	
13.30 Dnevnik 1 - Vesti	Tretji kanal
14.00 Domenica in...	2.00 Filmski spored
15.40 Discoring 85-86	2.45 Elia Kazan: The Visitors
18.20 Športne vesti	4.15 Filmska antologija
19.55 Vremenske razmere	6.45 Maschere di celluloidi - film
20.00 Dnevnik	8.00 F.J. Haydn: Le ultime sette parole di Nostro Signore
20.30 Voglia di cantare - 4. nadaljevanje	8.45 Filmski spored
21.55 Športna nedelja	10.30 Il Messia - film R. Rossellini
22.55 Koncert za praznični dan	12.45 Kratki filmi
23.50 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	13.00 Il ballo delle ingrate - film
Vremenske razmere	14.00 The Black Cat - film
Drugi kanal	15.10 Spomin na Pasolinija
10.00 Chopin: 2. del koncerta	16.40 Un dollaro d'amore - film
11.20 La piccola principessa - film	19.00 Dnevnik 3
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	19.10 Deželne vesti
13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti	19.20 Deželni program
13.30 Piccoli fans	Deželni šport
14.55 Tre sul divano - film	19.40 Queen Kelly - film
16.40 Dnevnik 2 - Športna oddaja	21.10 Kratki filmi
17.55 Svet Francesca Guccinija	21.30 Dino Risi in kino
18.50 La strade di San Francisco - TV film	22.05 Dnevnik 3
19.45 Meteo 2	22.30 Il diabolico dottor Mabuse - film
19.50 Dnevnik 2 - Poročila	00.10 Spomin na Wellesa
20.00 Dnevnik 2 - Domenica sprint	00.30 L'amore fugge - film
20.30 Pagliacci - drama v dveh dejanjih	01.55 Kratki filmi

jugoslovanska televizija

Ljubljana	Zagreb
8.45 Poročila	12.00 Kmetijska oddaja
8.50 Otroška matineja	13.00 Družinski magazin
11.00 Festival narodne glasbe - Ptuj '85	13.30 In tudi letos
11.30 Pregled silvestrskega in novoletnih programov	14.00 TV plošča: Marjan Smode
12.00 Kmetijska oddaja	14.15 Grizly Adams - nanizanka
13.00 Poročila	15.05 Nedeljsko popoldne
13.55 Priluhnjimo tišini	17.15 Tujca v vlaku - ameriški film
14.45 Via mala - ponovitev 1. dela	19.30 Dnevnik
16.20 Poročila	20.00 Mah na asfaltu - jugoslovanski film
16.25 Srečala se bova zvečer - jugoslovanski film	21.05 Športni pregled
17.45 TV kviz - 7. oddaja	21.35 Reportaža
18.45 Prišel v goste zimski čas - kaj nam nosi Dedek mrz?	22.05 Dnevnik
19.15 Cik-cak	Koper
19.24 TV in radio nocoj	12.15 Primorčano - predstavitev in prodaja
19.26 Zrno do zrna	15.00 Velike izdaje
19.30 Dnevnik	16.30 Sandokan - TV film
19.50 Vremenske razmere	17.30 Veliki greben - TV film
20.00 Štefica Cvek v žrelu življenja - nadaljevanka	18.00 Kolesa sreče - TV film
21.05 Športni pregled	18.30 Avantura rož
21.35 Folkart Kuba	9.00 Nepokorjeno mesto - nanizanka
22.05 Poročila	20.30 Tujec v Scotland Yardu - TV film
	21.30 Nobelovi nagajenci: Ernest Hemingway
	22.00 Tatort - TV film
	23.30 Pogled na svet

zasebne postaje

CANALE 5	22.45 Creepshow - film
8.30 Alice - TV film	0.40 Amore al primo morso - film
8.50 Le frontiere dello spirito	2.30 Il fantasma del palcoscenico - film
9.40 La fortuna si diverte - film	TELEPADOVA
11.25 Superclassifica show	Buck Rogers - TV film
12.20 Punto 7	15.05 Proposte commerciali
13.30 Buona domenica - vodi M. Co-stanzo	15.10 Papà caro - TV film
14.30 Orazio - TV film	15.40 Proposte commerciali
17.00 Buona domenica - Forum	16.10 TV film
19.30 TV film	16.55 Gordian - risanke
20.30 State buoni se potete - film	17.55 La tata e il professore - TV film
22.20 Cantando sotto la pioggia - film	18.25 TV film
0.30 Storia di mia madre - filmska komedija	19.30 Notiziario agricolo
RETEQUATTRO	20.25 Le avventure di Charles Darwin - film
8.30 La costola di Adamo - TV film	22.00 Proposte commerciali
9.00 Dio come ti amo - filmska komedija	22.15 Anteprima cinema
11.00 I due sergenti del generale Custer - film	22.25 Violenza - film
12.45 Ciao Ciao - speciale natale	0.15 TV film
Risanke	TRIVENETA
16.00 Il mondo intorno a noi - dokumentarec	10.00 Dražba preprog
17.30 Il circo delle stelle - TV film	13.00 Disperatamente tua - TV film
18.30 Kim - film	13.30 Dražba
20.00 Soldato Benjamin - TV film	17.00 Disperatamente tua - TV film
20.30 W le donne	18.00 Filmski program
23.00 Cinema & Co	18.30 Ancora una volta a Venezia - film
23.30 Psycosissimo - film	20.00 Dražba
1.20 Agente speciale - TV film	1.00 Film
ITALIA 1	TELEFRIULI
8.30 Bim bum bam - risanke	10.30 Regione verde
10.30 Il selvaggio e l'innocente - film	11.00 Si o no - mercatino telefonico
12.00 Wonder Woman - TV film	13.25 Buongiorno Friuli
13.00 Speciale Grand prix	13.30 Glasbena oddaja
14.00 Dee Jay television - glasbena oddaja	14.00 Nagradne igre
16.00 Bim bum bam - risanke	15.30 Variete
20.30 Frankenstein Jr. - film	18.30 Sindaco e la sua gente
	19.30 Telefriuli sport
	20.30 Sbirro, la tua legge è lenta... la mia no - film
	22.30 Dick Van Dyke - TV film
	1.00 Buonanotte Friuli

Ponedeljek, 30. decembra

italijanska televisija

Prvi kanal	17.35 Danes in jutri
10.30 ... e la vita continua - 3. nadalj.	18.30 Dnevnik 2 - Šport
11.30 Un terribile cocco di mamma - TV film	18.40 Le strade di San Francisco - TV film
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	19.40 Meteo 2
12.05 Pronto... chi gioca? - Opoldanski spored z Enrico Bonaccorti	19.45 Dnevnik 2 - Poročila
13.30 Dnevnik	20.30 Tednik o potrošništvu
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...	21.25 Don Chisciotte - 3., 4., in 5. epizoda
14.05 Pronto... chi gioca? -	22.10 Dnevnik 2 - Večerne vesti
14.15 Il mondo di Quark - dok.	22.20 Don Chisciotte - 2. del
15.30 Šola in vzgoja: o živinoreji	23.40 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
16.00 Tre nipoti e un maggiordomo - TV film	23.50 Horizon: elikopter - 2. del
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	00.20 Nočni kino: Il sapore della vendetta - film
17.05 Magic!	Tretji kanal
18.00 Osmi dan	12.30 Nekoč je bil... glasbenik Franz Liszt
18.30 Parola mia. Oddajo vodi Luciano Rispoli	13.00 American Ballet Theatre
20.00 Dnevnik	13.30 Iz tržaške Univerze: simfonični koncert
20.30 Tora Tora Tora! - film	14.00 L'Aquila: Rugby
22.50 Dnevnik	15.30 Portreti italijanskih solistov
23.00 Filmske novosti	16.20 Lo chiamavano Bulldozer - film
23.05 Posebna oddaja Dnevnik 1	18.10 L'Orecchiocchio
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti	19.00 Dnevnik 3
Drugi kanal	19.00 Deželne vesti
11.55 Cordialmente - dnevna rubrika	19.10 Deželni programi
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	20.05 Šola in vzgoja: Potovanje v je-drski svet
13.30 Capitol - TV serija	20.30 In cerca di Titina - zadnje nadaljevanje
14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti	21.25 Otroški laboratorij: divja mačka
14.35 Tandem: aktualnosti in igre	22.10 Dnevnik 3
15.15 Paroliamo - igra	22.45 International Hotel - film
16.00 Šola in vzgoja: Didaktika	
16.30 Pane e marmellata	
D'Artacan - risanke	

jugoslovanska televizija

Ljubljana	15.45 Helzacomie
9.45 Republiška revija - Zagorje 84	16.30 Sandokan - TV film
10.15 Zgodba o bobenčku	17.30 Kanadska narava - dok.
10.35 Skladbe za kitaro	18.00 Zdravnik in otrok
10.40 Hanča, Janko in Lucija - otroška folklor	19.00 Odprta meja - oddaja v slovensčini
11.10 Mali lord Fauntleroy - ameriški film	V današnji oddaji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
12.55 Oberstdorf: SP v smučarskih skokih - prenos	Novoletne izjave:
16.25 Poročila	DUŠAN ŠINIGOJ — Predsednik IS SR Slovenije
16.35 SP v smučarskih skokih	ADRIANO BIASUTTI — Predsednik deželne odbora F-JK
17.35 Šalica ali mala šala - zabavna oddaja	SILVANO SAU — Predsednik Unije Italijanov iz Istre in iz Reke
17.50 Vsak petek nov začetek - zadnji del nanizanke	BORIS RACE — Predsednik SKGZ
18.25 Podravskega obzornik	TRST — 90 let filma
18.45 Prišel v goste zimski čas - kaj nam nosi dedek mrz?	ŠTEVERJAN — Obračun vinske letine
19.24 TV in radio nocoj	BOLJUNEC — Tradicionalno lučanje
19.30 Dnevnik	GORICA — Hitra cesta
19.55 Vremenske razmere	PODGORA — Razstava starih fotografij
20.05 Tereza Humbert - nadalj.	SOVODNJE — Kotalkarska revija
21.05 Aktualno	GORICA — Nogometno prvenstvo
21.45 Formula I - zabavnoglasbena oddaja	
22.30 Dnevnik	19.30 TVD Stičiče
Koper	19.50 Dokumentarec
13.00 Oberstdorf - smučarski skoki	20.30 Ta nori šport
14.20 Sherlock Holmes - TV film	21.00 Mesec je moder - film
14.45 Mala zgodovina glasbe	22.00 TVD Vse danes
15.00 Zdravnik in pacient	22.10 Mesec je moder - 2. del
	22.50 Delta - dokumentarna oddaja

zasebne postaje

CANALE 5	22.40 Appuntamento sotto il letto - film
8.30 Scrivimi fermo posta - film	00.40 Agente speciale - TV film
10.15 Alice - TV film	01.40 Adam 12 - TV film
10.45 Facciamo un affare - kviz	TELEPADOVA
11.15 Tuttinfamiglia - kviz	14.00 Love Story - TV film
12.00 Bis - kviz	15.00 Chips - TV film
12.40 Il pranzo è servito - kviz	16.00 Rubrika
13.30 Totò cerca moglie - film	17.00 Bryger - risanke
15.30 Questo è Hollywood	17.30 Gli orsetti del cuore - risanka
16.30 Storie di maghi e di guerrieri	18.00 Coccinella - risanka
17.30 Doppio slalom - kviz	18.30 Capitano Futuro - risanka
18.00 Il mio amico Arnold - TV film	19.00 Anna dai capelli rossi - risanka
18.30 C'est la vie - kviz	19.30 Le avventure di Huck Finn - risanke
19.00 Willcoyote - TV film	20.30 Un caso di coscienza - film
19.30 Zig Zag - kviz	22.40 Il ritorno del Santo - TV film
20.30 State buoni se potete - film	23.40 Košarka: Segafredo - Libertas Forlì
22.20 Un americano a Parigi - film	TRIVENETA
00.30 Due numero perfetto - film	13.30 Risanke
ITALIA 1	14.00 Combat - TV film
8.30 Bim Bum Bam - risanke	15.00 Monitor
10.30 Enos - TV film	15.30 Lady Football - film
11.30 Sugar Time - TV film	17.00 Forza Sugar - risanka
12.00 Lo zio d'America - TV film	17.30 Io sono Teppi - risanka
12.30 Another day - TV film	19.00 Monitor
13.00 Nemici amici - TV film	19.30 Disperatamente tua - TV film
13.20 Help - kviz	20.15 La liceale nella classe dei ripetenti - film
14.15 DeeJay Television	TELEFRIULI
15.00 Manimal - TV film	7.00 Glasbena oddaja
16.00 Bim Bum Bam - risanke	10.15 Telefonski sejem
19.00 Gioco delle coppie - kviz	12.25 Dober dan Furlanija
19.30 La famiglia Adams - TV film	12.25 Deželni dogodki
20.00 E' festa con Silvestro - risanke	12.30 Andrea Celeste - TV film
20.30 Buon anno musica	13.30 Celebrità - film
21.30 Hollywood party - film	15.30 Glasbena oddaja
23.30 Cannon - TV film	17.30 Povera Clara - TV film
RETEQUATTRO	18.30 L'ispettore Bluey - TV film
8.30 La costola di Adamo - TV film	19.00 Večerne vesti
9.00 Lady Barbara - film	19.30 Andrea Celeste - TV film
11.00 I due sanculotti - film	20.30 L'Americano giapponese - film
12.45 Ciao ciao - oddaja za otroke	22.45 Telefonski sejem
16.00 Svet okoli nas - dokumentarec	
17.30 Il circo delle stelle - TV film	
18.30 L'ammiraglio è uno strano pe-sce - film	
20.30 Il piccolo lord - film	

radio

Nedelja, 29. decembra

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Slovenske popevke; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Glasbeni mozaik; 10.30 Mladinski oder: »Medved ukrade avto«; Radijska igra; 11.00 Glasbeni mozaik; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 12.30 Glasbeni mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditelj: Naš športnik - nagrajevanje naših najboljših športnikov in ekip; 17.00 Posnetek letošnjega koncerta božičnih pesmi; 18.00 Okrogla miza na temo: »Šport včeraj in danes«.

RADIO KOPER (Slovenski program)

8.00, 13.30, 15.30 Poročila; 7.15 Otvoritev - glasba za dobro jutro, Radijski koledar, Prometni servis; 7.30 Za zdravje, EP, Objave, EP; 8.15 Polje, kdo bo tebe ljubil - kmetijska oddaja; 9.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Sosednji kraji in ljudje; 13.15 Prispevek iz zamejstva, Objave, EP; 13.45 Prispevek iz Primorske; 14.00 II. prispevek iz zamejstva; 14.15 Marika in Drečje; 14.25 Objave, EP; 14.30 - 16.00 Glasba po željah; 16.00 Naših 40 let; 16.30 Primorski dnevnik, Objave, EP; 17.00 Planinski čaj Radia Koper in Droge Portorož; 18.00 Humoreska.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Radijski koledar; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 8.45 Siamo tutti nel pallone; 9.30 Lucianovi dopisniki; 10.35 Prost vstop; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.35 Popevka tedna; 11.40 Radijski in TV program; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.30 Kaj je novega?; 15.00 Skupno ob športu; 18.00 Glasbena oddaja.

LJUBLJANA

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Dnevni koledar; 6.15 Danes je nedelja - Rekreacija; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Zdravo, tovariši vojaki; 8.07 Veseli tobogan; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Nedeljska matineja; 11.00 - 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 EP; 15.10 Pri nas doma - Lojtrca domačih; 15.30 Nedeljska reportaža; 15.55 Pojo amaterski zbori; 16.20 Pogovor s poslušalci; 17.05 Priljubljene operne melodije; 17.50 Ervin Fritz: Kralj Malhus, Glasbena medigra; 18.55 EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 - 22.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Iz naših sporedov.

Ponedeljek, 30. decembra

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 8.40 - 10.00 Glasbeni mozaik: Slovenska popevka - Lahka glasba; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00 - Lahka glasba; 13.20 Zborovska glasba, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Iz šolskega sveta, nato: Glasbene skice; 15.00 Otroški kotiček: »V deželi pravljice«, nato: Glasbene skice; 16.00 Zbornik: Iz zakladnice pripovedništva, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Primorske glasbene šole; 14.00 Novosti naše diskoteke; 14.40 Iz kulturnega sveta; 15.00 Pesem tedna, Naš jubilej: Gostišče Žekar; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Zdravo, otroci; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.40 Poročila v nemščini; Popoldanski spored: Glasba - Popevka tedna; 15.00 Zdravo, otroci!; 15.45 Glasbeno popoldne; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.55 Pismo iz...

Tradicionalno srečanje na prehodu pri Vrtojbi

Potrditev vzglednega sodelovanja obmejnih organov in carinske službe

Ob zaključku starega in ob prehodu v novo leto je bilo v petek zvečer na mednarodnem mejnem prehodu pri Vrtojbi tradicionalno srečanje med predstavniki obmejnih policijskih organov, finančne straže, carine in najvišjih predstavnikov goriške in novogoriške občine. Bila je to priložnost za izmenjavo novoletnih daril in voščil za uspešno sodelovanje tudi v novem letu, za tisto dobro sodelovanje, ki je potrebno za reševanje številnih, večkrat tudi zapletenih vprašanj ob in na meji in katerih rešitev večkrat ni najti v zakonskih paragrafi.

Do prvega stiska rok je prišlo točno ob 17. uri, na prostoru med italijanskim in jugoslovanskim mejnim prehodom, zatem pa so se gostje in gostitelji — vlogo slednjih so tokrat imeli predstavniki jugoslovanskih obmejnih organov — preselili v Kompasov motel. Tu je udeležence srečanja najprej pozdravil načelnik Uprave javne varnosti novogoriškega območja, Viktor Podobnik, ki je poudaril, da je bilo leto 1986 dokaj razgibano in polno težav, ki pa jih je bilo mogoče uspešno premagovati prav na podlagi vzglednega sodelovanja obmejnih organov. Za njim je udeležence pozdravil tudi predsednik

novogoriške občinske skupščine, Danilo Bašin in zaželel da bi po poti širokega sodelovanja stopali tudi v novem letu. V imenu gostov se je za sprejem zahvalil goriški župan dr. Scarano in izrazil zadovoljstvo, da se stiki in sodelovanje krepijo tudi med pripadniki državnih ustanov in služb, ki so zadolžene za nadzorstvo na mejnih prehodih. »Meja bo v prihodnjem in naslednjih letih element razvoja območij ob meji in v to smer je treba graditi,« je poudaril goriški župan. Sledila je izmenjava

daril in seveda tradicionalna zdravica. Naj omenimo, da so se sprejema poleg že omenjenih udeležili tudi upravnik novogoriške carinarnice Svito Vižintin, ravnatelj carinske službe goriškega območja dr. Berte s pomočnikom dr. Giovannijem Boscom, načelnik obmejne policije dr. Oreste Davini, kapetan finančne straže Oscar Limpido, predstavniki carinskih izpostav mejnih prehodov v Rožni dolini in na železniški postaji, funkcionarji obmejne policije, milice itd.

Novoletna poslanica Cumpete

Sposobne gospodarstvenike, ki bodo zmogni na najbolj pravi način izkoristiti ugodnosti, ki jih prinaša paket Altissimi za razvoj goriške in tržaške pokrajine, si želi v svoji novoletni poslanici predsednik goriške pokrajinske uprave prof. Silvio Cumpeta. Potrebne so jasne smernice za gospodarsko obnovo Gorške, meni v isti sapi predsednik pokrajine, saj sindikati in tudi gospodarstveniki zavračajo socialno-skrbno politiko, ki je doslej dajala le iniekcije, da so ostajale pri življenju tovarne, ki niso več imele nobene

možnosti razvoja. Zaradi tega smo tudi zašli v hudo krizo, saj se pri nas ni porajalo nič novega, meni Cumpeta. So pa znaki, da se nekaj spremeni in to je treba podpirati. V svoji poslanici si Cumpeta želi decentralizacijo upravljanja, več razumevanja s strani dežele na področju restrukturacije zdravstva, kar je pri nas povzročilo precej hude krvi. Vsi pa moramo težiti k temu, da bi mladina dobila zaposlitev doma. To je pri nas trenutno najhujši problem, meni pokrajinski predsednik.

Izvoljeni predsednik in odborniki Sindikata slovenske šole v Gorici

Dne 20. decembra 1985 so se sestali novoizvoljeni odborniki Sindikata slovenske šole - Tajništvo Gorica. Prebrali so zapisnik zadnjega občnega zbora, ki je bil 12. decembra 1985, vzeli na znanje izide volitev in iz svoje srede izvolili vse tri odbore z zadevnimi dolžnostmi. Izvršni odbor sestavljajo Albin Sirk - predsednik, Vladimir Sturm - podpredsednik, Leopold Devetak - tajnik, Marjan Bednarik - zapisnikar, Jože Pahor - blagajnik in gospodar, Marjan Vončina - član, Mira Braini - članica, Ivo Tommasi - član, Ivan Sirk - član, Nadzorni odbor sestavljajo Nataša Paulin - predsednica, Sergij Koriš - član, Nevica Budal - članica. Razsodniški odbor sestavljajo Silvan Bevčar - predsednik, Ivan Bratina - član, Sonja Klanjšček - članica. Poleg teh dolžnosti so si odborniki določili še druge, ki jih narekuje razvejana sindikalna dejavnost. Novoizvoljeni predsednik Izvršnega odbora se je zahvalil navzočim za izkazano zaupanje in podčrtal, da bo delo Sindikata potekalo po utečeni poti, tj. ne politični, ampak strokovni. Saj tako je zapisano

tudi v 3. členu pravilnika. Po tej poti je Sindikat že veliko pridobil za slovensko šolo; med zadnje dosežke spada slovenska sekcija Industrijskega tehničnega zavoda G. Galilei. K svojim pomembnejšim pobudam je sindikat vedno pritegnil ostale komponente manjšinskega življenja, zbudil zanimanje in dobil v njih oporo. Ni nikoli deloval kot aristokratska kasta, marveč vedno ljudsko in demokratično. Sredi manjšine, pa tudi pri italijanskih oblasteh si je pridobil status edinega pravnega sosesednika v zadevah slovenske šole: izvoljen na osnovi demokratičnega Pravilnika šteje v svojo organizacijo malodane vse slovenske šolnike na Gorškem. Vlogo sindikata je treba še nadalje krepi, je menil novoizvoljeni predsednik, in pri tem poudaril, da čvrstost sindikata pomeni hkrati čvrstost narodnega zamejskega življenja.

● Preiskava v zvezi s kroženjem ponarejenih dolarjev v naši deželi, kot kaže, dobiva širši obseg. Včeraj so policijski organi aretirali 36-letnega Dina Martina iz Pordenona. Menda je možakar solastnik (skupaj z zaprtim župnikom De Franceschijem) nekaterih trgovin v Jesolu.

čestitke

Pevski zbor Kulturnega društva Andrej Paglavc iz Podgore čestita k dvojnemu prazniku ŠTEFANU VOGRICU.

kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 »I Goonies«. CORSO 16.00—22.00 »Joan Luis. VITTORIA 15.30—22.00 »La carica dei 101«.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Miami supercop«. COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 10.00 »Tisoč in ena zgodba o zajčku«. 16.00, 18.00 in 20.00 »Lovci strahov«. SVOBODA 17.30 »Vrtni Jedija«. 19.30 »Micky in Maude«. DESKLE 17.00 »Tootsie«. 19.30 »Na-pačna vrata«.

POGREBI

Jutri ob 9.30 Mario Nanut iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 11. uri Giovanni Sfiligoi iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče; ob 13.30 Gizela Devetak iz splošne bolnišnice v cerkev v Sovodnjah.

† Včeraj nas je zapustila naša predraga

Gizela Devetak

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, ob 13.30, iz mrtvašnice goriške splošne bolnišnice v sovodnjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo sinovi Rudi, Jože in Franjo z družinami

Sovodnje, 29. decembra 1985

ZAHVALA

Ob izgubi našega predragega

Ivana Vizintina

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, podarili cvetje, ga pospremili na zadnji poti, še posebej pa teti Pavli in drugim sorodnikom.

Žena Katka in sin Iztok z ženo Nadjo.

Sovodnje, 29. decembra 1985

Izvršni svet Združenja industrijskih izvedencev goriške pokrajine in vsi člani sočustvujejo z družino ob smrti

P. I. Remigia Corsija

ustanovitelja in dogoletnega predsednika, ki se je odlikoval po svoji humanosti in si je veliko prizadeval za uveljavitev kategorije.

Gorica, 29. decembra 1985

Odločitev občinskega sveta v Števerjanu

Z novim letom stopa v veljavo pogodba o dobavi pitne vode

Z novim letom bo začela veljati pogodba med občinskim podjetjem v Gorici in števerjansko občino o dobavi pitne vode. Števerjanski občinski svet je namreč na zadnji seji ratificiral sklep ožjega odbora, s katerim se župana pooblašča, da opravi potrebne korake za sklenitev in podpis pogodbe z občinskim podjetjem v Gorici. Na osnovi dosedanjih pogovorov je bil sestavljen osnutek pogodbe, ki so ga na petkovi seji tudi prebrali, posebno pozorno zlasti tiste člene, ki določajo količino vode in ceno, ki jo bo občina plačevala, saj je bilo prav o tem v zadnjem času največ polemik. Občinsko podjetje iz Gorice se bo s pogodbo obvezalo dobavljati 7 litrov vode na sekundo (2 litra na Oslavju, 5 litrov v Grojni). Cena bo različna: 183 lir bo veljala voda v Grojni (ob prevzemu), 303 lir/kubični meter pa na Oslavju. Razlika predstavlja strošek električne energije za dviganje vode. Pogodba bo veljala devet let, oziroma do preklica.

V krajši razpravi je načelnik svetovske skupine SSK Corsi predlagal, naj pogodbe ne bi podpisali takoj in naj se skuša iztržiti ugodnejše pogoje; napovedal pa je tudi, da se bodo pri glasovanju njihovi predstavniki vzdržali. Odgovoril mu je župan Ivan Humar, ki je dejal, da bo najbrž zelo težko doseči od občinskega podjetja kaj več. Obstaja sicer možnost revizije cene, ko bodo vendarle uspo-

sobili zbiralnik na kalvariji in bodo vodo za Števerjan dobavljali iz tega vira. Sklep je bil ob glasovanju odobren z dvanajstim glasovi, vzdržali so se trije predstavniki manjšine.

Župan Humar je ob koncu seje poročal o dveh obiskih v občini v zadnjem času ter o predvidenih posegih urejanja cest v občini, ob koncu pa izrekel novoletno voščilo.

Kolegi Kmečke banke čestitajo

SANDRU CORVI

ob podelitvi priznanja Zveze slovenskih športnih društev v Italiji.

SLOVENSKI DENARNI ZAVODI IZ GORIŠKE

VABIJO

v soboto, 4. januarja 1986, ob 20.30 v Kulturni dom v Gorici na

NOVOLETNI KONCERT

Komornega orkestra Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: STOJAN KURET

Vstop samo z vabili, ki so na razpolago v tajništvih denarnih zavodov.

Ministrski svet za 12 mesecev podaljšal zakon o prosti coni

Ministrski svet je na petkovi seji, poleg številnih drugih ukrepov finančnega značaja, odobril tudi ukrep, ki podaljšuje veljavnost zakona o gorški prosti coni za dvanajst mesecev. Zakon bi sicer zapadel že čez nekaj dni, 31. 12. Kakor je bilo pričakovati, je bil zakon o gorški prosti coni samo podaljšal, vsa druga določila ostajajo nespremenjena. V prihodnjem letu namerava namreč vlada izdelati osnutek novega zakona, ob upoštevanju priporočil in smernic, ki so izšle iz številnih razprav v zadnjem času ter ob upoštevanju novih potreb in okoliščin v gorški in tržaški pokrajini. Prebivalstvu slednje naj bi v prihodnje tudi dodelili podobne olajšave, kakor jih uživa prebivalstvo v gorški pokrajini. Vsekakor bo zakonski osnutek predmet poglobljene razpra-

ve v parlamentu. Upati je le, da bo vlada pravočasno predložila svoj osnutek in da bo novi zakon odoben še pred koncem prihodnjega leta. Z uvedbo popravkov, oziroma izboljšav v novem zakonu, se strinjajo predstavniki vseh političnih strank.

Čeprav je bil ukrep vlade sprejet še v poznih nočnih urah, je bilo že včeraj dopoldne slišati vrsto ugodnih komentarjev s strani političnih predstavnikov in upraviteljev na Gorškem. Za jutri pa je napovedana tiskovna konferenca predsednika goriške trgovinske zbornice.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v Kulturnem domu v Gorici

NOEL COWARD

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: DUŠAN MLAKAR

v nedeljo, 5. jan., ob 16. uri — ABONMA RED A

v ponedeljek, 6. jan., ob 20.30 — ABONMA RED B

v torek, 7. januarja, ob 20.30 — ABONMA RED C

Silvestrovanja v Novi Gorici

Kljub gospodarski krizi in draginji v Jugoslaviji, so restavracije, gostišča in razni drugi javni lokali na območju Nove Gorice že skoraj razprodani za silvestrovanja in prireditve med novoletnimi prazniki. Večje zabave bodo v hotelu Park, hotelu Sabotin, restavraciji Mark v Šempetru, novem hotelu Delta (bivši Argonavti) v Novi Gorici, restavraciji Lipa v Šempetru, restavraciji Neptun v Ka-

nalu in v restavraciji Triglav v Novi Gorici.

Cene silvestrske večerje in programa znašajo v Novi Gorici od 240 tisoč do 750 tisoč stariš dinarjev na osebo. V nočnem baru hotela Park bodo na prehodu iz starega v novo leto pripravili tudi bogat mednarodni artistski program. V hotelsko - gostinskem podjetju v Novi Gorici so povedali, da je med rezervacijami za silvestrovanje približno polovica gostov iz naših obmejnih krajev.

(m.d.)

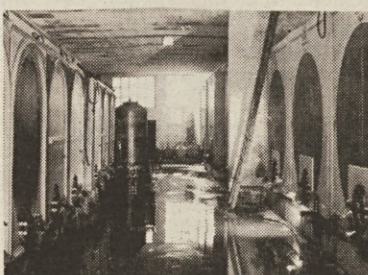
Silvestrski koncert jutri v avditoriju

Že ustaljeni silvestrski koncert bo v gorškem avditoriju jutri zvečer, v ponedeljek, 30. novembra, ob 20.30, v priredbi tukajšnjega društva Lipizer. Igrala bosta skupno orkester Lipizer in Opera Giocosa. Dirigiral bo Severino Zannerini. Kot solist bo nastopil japonski violinist Masayuki Kino, prvi nagrajenec na gorškem tekmovanju violinistov v letu 1983. Na sporedu koncerta so skladbe Haendela, Mozarta, Beethovna, Schuberta in Straussa.

KMETIJSKO POSESTVO

PINTAR BORIS

Števerjan

vošči vsem cenjenim odjemalcem srečno novo leto

MARKET S. ANDREA

vam želi srečno novo leto in vam nudi

SCOTCH WHISKY »Mc GIBBON'S«	75 cl	4.580 lir
(cena za 1 liter 6.106 lir)		
PROSECCO »ZONIN«	75 cl	2.450 lir
(cena za 1 liter 3.266 lir)		
WHISKY »CHIVAS«	75 cl.	20.900 lir
(cena za 1 liter 27.866 lir)		
GRAN SPUMANTE »GANCIA«	75 cl	3.350 lir
(cena za 1 liter 4.466 lir)		
TARTUFONE »MOTTA«	940 g	9.850 lir
(cena za 1 kg 10.478 lir)		
SEMENSKO OLJE	1 l	1.170 lir
KAVA »GORIZIANA«		
rdeča vrečka	500 g	4.950 lir

Vsem klientom, ki bodo nakupili za 60.000 lir blaga DESPAR - MARKET S. ANDREA daruje listek Loterije Italia, ki je povezana s televizijsko oddajo »FANTASTICO 6« in s tem možnost, da sodelujete pri žrebanju bogatih nagrad (prva nagrada je 500 milijonov lir).

Pogovor z Markom Sosičem

Trdinova Kresna noč: povest, v kateri se zrcalijo tudi drobci naše stvarnosti

Čar kresne noči in skrivnosti, ki jih razodene majceno zrno praprotnega semena: to je magični okvir, v katerega je Janez Trdina, pred dobrimi sto leti, vlil kruto realnost tedanjega časa. V tej bajki, eni najzanimivejših, najbolj napisanih in obenem najostrejših iz gorjanskega venca, bi lahko našli marsikatero vzporednost z našo stvarnostjo. In prav ta značilnost je bila odločilnega pomena, da je prišlo do dramatizacije Kresne noči. Zamisel bosta uresničila KD Vesna iz Križa in Tabor mladih z Opčin, h katerima se je priključilo veliko števil mladih igralcev. Nastopa približno dvajset mladih, sodeluje tudi gledališki igralec Stane Raztresen, sceno oblikuje Miloš Jugovič, za glasbo skrbi Anastazija Purič, lutkovni laboratorij pa vodi Magda Tavčar in Giuliana Gerdol. Premiera bo enkrat proti koncu februarja. Marko Sosič, ki je povest dramatiziral, jo zdaj režira, prav z njim smo se pred kratkim pogovorili.

Ni naključje, da je izbira padla na tekst, ki je star že stoletje in čez. Živimo v času, ko je slovenska gledališka literatura zašla v slepo ulico, kjer je spustila svoje sidro v tisto realnost, o kateri se sicer do pred kratkim še ni tako odkrito govorilo, ki pa vendar spada v preteklost. To je literatura, s katero se človek, ki je rojen konec petdesetih let kot Slovenec v Italiji, s težavo istoveti. Težko razumem definicijo »literarna novost«, ki se večkrat pojavlja v reklamizacijah za to ali ono literarno delo, saj je vsebina te »novosti« mnogokrat le zgodovina, ki je z zamudo prišla na dan. Očitno dobro številu ljudi to literaturo vendar potrebuje, predvsem v Sloveniji. Toda, čeprav se z njo ne morem istovetiti, gotovo nisem poklican, da bi ugotavljal razloge, ki so pravo literaturo zapeljali v slepo ulico, pravi Marko. Ob pomanjkanju gledališkega besedila, ki bi me emocionalno zaobjel, sem moral torej nujno seči po svetu, ki ga v resnici ni, pa vendar je. Bajka je tako postala sodobnejša od kateregakoli drugega teksta, od kateregakoli druge gledališke »novosti«. Protagonisti Kresne noči so resnične osebnosti prekrpite s tančico groteske: oblika, ki dopušča široko možnost asociacij, morda tudi z našo stvarnostjo, s stvarnostjo Slovencev v Italiji.

Martinkova zgodba je zgodba tlačene individualnosti, ki se upre vladajočim družbi. V bistvu se izpostavi kot manjšinec in to dejanje plača s kaznijo, ostane sam, brez vsake pravice, prepuščen samemu sebi, ne da bi vedel za zaklad, ki ga nosi v sebi. Kaj naj bi bil ta zaklad drugega kot metafora, ki predstavlja možnost osebne kreativnosti, fantazije in morda tudi kulture? Martinek se napoti v svet. In spet črno - beli pravljični moment: v gozdu sreča »pošten« ljudi, svoje ljudi, tiste, ki pripadajo njegovemu istemu sloju in ki ga ne sprejmejo k sebi, ker je za njih preobog in bi jim bil v sramoto. Materialna dobrina torej kot prestižna odskočna deska za vključitev individualca v »urejeno« in »stabilno« družbo, tudi znotraj same tlačene manjšine! Na poti v Gorjance pa se Martinka usmili konjedec, torej »negativca«, ki mu da vina, potice in glavo palico. Opolnoči, ob kresu, mu drobno zrno praprotnega semena razodene brezštevne zaklade. Ključni moment te slavne noči je klešča veselica, ko coprniki in coprnice lete na Klek k svojemu poglavarju Satanu. V njih je Trdina upodobil domala vse tiste ugledne osebnosti, ki jih je srečal na svojih dolenskih poteh in že prej, od Prošta, do učenika, »graščaka in predstavnikov režima, pa tudi navzven pohlevni ženski spol. Tu se pokaže prava človeška narava, perverzna, iznakažena, sebična in pokvarjena do dna. Prav s prikazom teh raznorodnih, kristalno čistih likov pride na dan resnica, tista, ki je »nevarna« za vso družbeno stvarnost in ki je višji sloj ne sprejema. Resnica pa je in ostaja bistvo vsega. Martinek spozna pijano pokvarjenost vseh ljudi, ki se v orgiastični razuzdanosti hranijo z najgusnejšo hrano, misleč, da je to najslajša jed. Tudi v tem je satanska prevara, sleparija.

V čaru kresne noči spregovorijo živali in zdravilne rastline, smrtonosna polnočna voda in oživljajoči poldanski studenec: potencialna sredstva, iz katerih Martinek črpa moč za svojo nadaljnjo borbo z »večino«, z višjim slojem, in s tistimi pohlevnimi,

toda pokvarjenimi liki, ki pripadajo istemu Martinkovemu sloju. Kljub svoji učinkovitosti pa mu zakladi kresne noči ne pomagajo. Z očmi idealista že sanja o novem življenju v pravični in svobodni družbi. A upade mu še zadnje upanje, ko ga kmetje hočejo za svojega novega gospodarja in graščaka. Grenka ugotovitev, da je narod še vedno željan tlačanja in da je narodu morda tako tudi prav! Martinek ostane sedaj sam v morju neznanega, kot individuallec si mora spet poiskati svoje življenje. S čudežno vodo oživi mrtvo ženo in se z njo zateče k edini rešitvi: fantaziji. E-dinc fantazija in uresničevanje fantastičnih idej, ki jih človek nosi v sebi, lahko reši posameznika pred zatohlostjo vladajočega in ne nazadnje tudi pred zatohlostjo svojega naroda.

Fantastično - groteskna oblika, ki je že Trdini dopuščala, da je dajal osebam v usta besede, ki so kot božji bič napadale tedanjo družbo, ostaja še vedno glavna sestavina tudi pri dramski varianti.

Sosičeva Kresna noč bo poldruga

ura magičnega, irealnega sveta na stalno visoki noti, brez padcev, le eno samo prepletanje oblik: oseb, mask in letečih lutk, glasbe, pogovora in luči. Čeprav je tehnično zahtevna predstava, je mišljena kot resno, a vendar prijetno skupno delo, ki naj bi privedlo do kakovostnih rezultatov.

Grotesko bodo podčrtale maske in lutke, v katerih bodo zaživele značaji protagonistov. Tudi luči in barve imajo svoj pomen: vse bo sivo - plavo, z emocijami pa bodo izstopale tudi barve. V glasbi, v prirejenih narodnih melodijah, pa bo čar kresne noči ostal nedotaknjen. Tu pa tam bo v primernih trenutkih glasno zaživel leitmotiv. Kot pretrgana melodična nit se bo vil med prisposodobami te Sosičeve Kresne noči.

Nastopili bodo: Melita Malalan, Mara in Kristina Guštin, Rosy Košuta, Franko Korošec, Alda Sosič, Mirjam Maver, Tomaž Kalc, Katerina Marzetti, Sanja Sedmak, Kristina Pahor, Panja Pečar, Egon Gornik in Aleš Čok.

DAMJANA OTA

Čar, ki traja dlje...

Naravnajte svojo uro s sodobno poezijo v novih knjigah ZTT:

RENATO QUAGLIA,
JOŽICA ČERTOV,

JANI OSWALD,
MARKO KRAVOS

Knjiga Dušana Jelinčiča »Srečanje nikjer«

Potovanje po deželi brez miru

Glasovi zvenijo in sleherni je glas matere. Drevesa šumijo in vsako je šumelo nad najino zibko. Ceste bežijo zvezdasto vsaksebi in vsaka cesta je pot domov. Tako je zapisal nemški pisatelj Herman Hesse in zdi se, da bi lahko našli še veliko takšnih besed, ki bi nam pomagale razložiti skrivnost potovanja. Kajti osnovna spoznanja so si presenetljivo podobna. Tako lahko tudi za novo knjigo Dušana Jelinčiča rečemo, da se je skozi individualno izkušnjo dokopal do spoznanj, ki so spoznanja celotne generacije, generacije sedemdesetih let, spoznanja, ki so veliko bolj vprašanja kot pa kaj drugega.

Srečanje nikjer ali Potovanje po deželi brez miru je naslov živahnega potopisa in tu moramo avtorja pohvaliti, saj se je uspešno ognil vsem zankam, ki jih takšno pisanje nudi. Nikakršnega suhoparnega naštevanja ne zasledimo, ne spušta se v podrobnosti, osebna doživetja, ki bi bila za nas, čitatelje in nepoznavalce Svete dežele manj zanimiva, polna pa je stvari, ki jih avtor le bežno omeni, mimogrede, kot bi vedel, da to pa že vsi vemo. Pisano je v tekočem jeziku in presenetljivo jasno, berljivo, kar je lahko le plod zavzetega dela.

Z literarno umetniškim razvrščanjem knjige se ne bomo trudili, čeprav bi si verjetno zaslužila svoje mesto. Osnovni namen dela pa je bržkone drugje, ne toliko v iskanju nekih novih poti umetnosti, pač pa v samem sporočilu. Kot smo že dejali, gre za sporočilo generacije in potovanje po deželi brez miru je predvsem iskanje sebe. Dušan se sicer nikoli ne izgubi v brezupni sentimentalnosti, vselej je radoživ in trezen, a vendar je njegovo spoznanje grenko. Med popotnimi prijatelji odkriva ljudi, ki jih je domača realnost pregnala na sanjsko pot, v obljubljeni Indijo, v Iskanje izgubljenega časa, časa, ki ga sploh še nikoli niso imeli. Mar ni danes, odkar svet stoji najstarejša prav mlada generacija? In kaj je osnovno spoznanje na vsakem potovanju? Lahko greš na drug konec sveta, tudi tam bo voda mokra, sosedov avto pa sosedov in ne tvoj. Saj resničnosti ni, bremo v knjigi, resničnost je le tisto, kar imamo v sebi. Zato pa je potrebno odriniti, treba je, vsak dan sproti, treba je zato, da iz sebe nekaj naredimo.

Knjigo, lično opremljeno z ilustracijami Paole Grudine, je izdala italijanska založba Paolo Deganutti editore, kar je za avtorja in založnika vsekakor vredno pohvale, spremno besedo pa je napisal Pavel Stranj. Naslovna stran je delo Diega Kolarica in Andreja Vodopivca.

Knjiga je že drugo Jelinčičevo delo, lani je izdal Zgodovino SPD Trst, in lahko rečemo, da prinaša v zamejski prostor prijetno svežino, hvaležen doprinos pa je tudi za samo literarno področje. Popelje nas v nemirno deželo, na Bližnji vzhod, kjer avtorju sledimo skozi doživetja, spoznavamo mesta, deželo in ljudi. Iz nekakšnega ozadja je čutiti svetost zgodovine, posvečene templje, relikvije v zapršenih muzejih, ki se kažejo turistom v

vsej svoji brezsmiselnosti, uničevalno nasilje vojn. V kibucih pa se zbirajo mladi ljudje iz celega sveta, prišli so da bi videli, spoznali, zelo so si podobni po svojem stremeljenju in čeprav so žrtve, se zdi, kot da se je vsa zgodovina pred njimi osmešila. Njihovo potovanje je predvsem svoje lastno notranje potovanje, niso važni muzeji, ni važno to, kar govorijo cel svet, edina zares pomembna je le moja izkušnja. Potovanje je tako predvsem boj za samega sebe.

Med prebiranjem knjige dobivamo celo vtis, da bi nam Dušan lahko povedal še veliko več. Jezik teče brez težav in stavki si sledijo v prijetnem sozvočju, medtem pa nam odkrivajo, povsem preprosto in nevsiljivo, tiste skrite notranje vzgibe, ki nas poženejo na pot. Da bi, spričo razgaljenih iluzij in porušenih obljub obšli resničnost, morečo tegobo vsakdanje enoličnosti. Ta ovinek, ta beg pa je pot, ki se ne more končati nikjer drugje kot doma, doma pri sebi.

Avtor nam ne odkriva nobene svete

resnice. In če smo dejali, da bi nam lahko povedal še kaj več, povejmo tudi to, da gre največjo vrednost iskati prav v zamolčanih stavkih, v tistem kar beremo med vrsticami. Morda je tu pa tam kaka beseda zamolčana tudi zato, da bi nas, neizrekljiva, zvalila na pot.

Navsezadnje je tak že sam naslov knjige, ki ga lahko podkrepimo z velikim francoskim mislecom našega stoletja: Nikolaj me ne gledaš tam, kjer te jaz vidim in kar gledam ni nikoli tisto, kar hočem videti. Srečanje je vselej zgrešeno, spodletelo, umanjano.

Nikjer ni dežele sanj, rajske dežele miru in ljubezni, kjer bi končno odkrili Tisto pravo. Morda ni tega še nihče tako jasno spoznal in izkusil kot prav Duškova generacija. Toda, sploh ne gre za to, da bi se z muko prebijali k nekemu Cilju, saj nas na koncu vedno čaka razočaranje. Raje recimo: kdor išče, je že od vsega začetka nekaj našel.

IGOR ŠKAMPERLE

So novejši pogledi na estetiko ostrejši?

Če smo pred nedavnim na tukajšnjem mestu izpostavili glavna izhodišča Vebrove estetike, ki je prvenstveno temeljila v določanju in iskanju vsega, kar je lepo oziroma grdo v življenju in umetnosti — pri čemer je po Veburu umetnost tista, ki tako ali drugače izumlja in sproti proizvaja lepoto kot takšno — pa je verjetno v smislu dopolnila prav, da osvetlimo vsaj nekaj sodobnejših, če že ne drugačnih pogledov na estetiko, ki postaja vsaj v poslednjih desetletjih tega stoletja izrazito dinamična in razvejana kategorija, na novo osvetljujejoč tudi umetnost s kar najširših aspektov. V ta namen smo si za razmišljanje izposodili knjigo Aleša Erjavca »Estetika in epistemologija«, ki išče estetske opredelitve vključno od marksizma dalje. Knjiga je nedvomno zanimiva v prvi vrsti zaradi že napovedanega dejstva, da se je pojem estetskega, »lepega«, v moderni dobi pravzaprav tolikanj razvejal in preobrazil, da mu je naravnost nujno odmeriti nova izhodišča, pa tudi novo posledičnost.

V prvi vrsti ne gre več za lepo in lepoto v izključnem pomenu te besede, posebno že vzamemo v obzir besedno umetnino, literaturo, dramo, prozo, ki pač vnaša v svoj postopek tudi misel, sporočilo, filozofijo, ne glede na povsem umetniška, da ne rečemo strogo estetska, »lepotna« poglavja. Sama lepota brez ostalih kategorij je nepričljiva lepota, vsečna rima ali ustrezen ritem verzja sama po sebi še ne moreta izčrpati vseh zahtev »prave« umetnine. In katere so potemtake nove postavke, ki so konec koncev tudi del estetike? Resničnost nasproti neresničnega, intenzivnost nasproti razpuščenega, funkcionalnost nasproti brezpomembnosti v prostoru in času. Z eno besedo: umetnina sodobnosti mora izpolnjevati mnogo več kriterijev, kot jih ponuja zgolj »lepotna« estetika.

Razne smeri, med drugimi ruski formalisti in praški lingvistični krožek, so kmalu po prvi vojni močno izpostavili drugačno naravo umetnine in tudi naloge in vloge avtorja v prostoru: predvsem so poudarili formalno, pojavno vlogo vsakršnega umetniškega izdelka, njegovo funkcionalnost v prostoru in času, ki pa nima dosti zveze s kultom poglobljenega ali »trpečega« avtorja.

Med avtorjem, delom samim in občinstvom je namreč toliko praznih prostorov, da ne zadostuje več zgolj globoka avtorjeva osebnost ali mit njegove izjemnosti, v kolikor pač avtor ne zadosti tistim (formalnim) zahtevam, ki njegovo dejanje sploh »prinesejo« do odjemalca. Avtor je bolj izvajalec nekega skupnega, čeprav anonimnega naročila, in potemtake — pravijo ruski formalisti dvajsetih let — ne zahtevamo od avtorja čustvovanja v zasebnem smislu, izlivanja čustev in nazorov, ideološkega namena te ali one vrste, ampak zahtevamo, da avtor sformulira delo tako, da bo čustvoval ali razmišljal in se opredeljeval poslušalec, odjemalec. »Pripisovati pesniku ideje in čustva, o katerih govori, je ravno tako absurdno kot obnašanje srednjeveške publike, ki je pretepla igralca, ki je igral Judeža.« — Zgolj lepota, skladnost, za umetnino več ne zadostujeta, posameznik in zgodovina sta razsrediščena, dobra umetniška dela so dinamičen sestav notranjih delov in če v tej ali oni dobi n.p. pri Shakespearu občudujemo to ali ono igro, to ali ono sestavino, s tem dokazujemo dinamiko sestavnih delov umetnine, ki prerašča skladnost ild.

Zaokroženost in smisel, ki pogojujeta skladnost umetnine, predvsem pa njeno doživljanje in razumevanje, sta pravzaprav lastnosti humanizma, ki noče in ne mara priznati nesmisla, praznine, ki se stalno na novo vzpostavlja in ki je končno za

ljudi najbolj merodajna in najbolj usodna. Zato ne več sladke in skladne lepčnosti in harmonije, ampak iskanje resnične vrednosti, ki je pravzaprav nova estetika, vrednost kot novo ime za prepričljivost umetnine. Vrednost po Marxu tudi ne more biti ideološkost v umetnosti in čeprav Marx ni dobesedno razvil estetike kot poglobljene kategorije, je jasno, da ni vrednost umetnine v njenem poučevanju, v izpovedovanju tega in ne kakšnega drugega nazora, ampak je lahko njena vrednost v kritičnem stališču do vsakdanjosti, pri čemer mislimo pod vsakdanjostjo vse, kar je ne-kreativno, utečeno, preživetno, pragmatično in zavirajoče. Umetnost po tej logiki razpre nevraltično točko, »nevidno gnitje«, njen postopek pa ni poučevalski, ne kaže s prstom na nepravilnosti, ne dela reklame za pravilnosti, pač pa razvija umetniškost kot takšno, bleščeč postopek, ki razvije svet umetnosti, barv, misli, stavka, zapisa, note, akorda. Pragmatična umetnost pravzaprav ni umetnost, prava umetnost je poseben dar, ki razvije na podlagi realnega sveta svojo »resnično« in s tem tudi vrednostno in »lepo« igro. Lahko da je bil Balzac resnično reakcionar, toda njegova dela se odlikujejo z umetniškostjo in reflektirajo čas in umetnost samo mnogo močnejše, kot pa t.zv. »napredni« umetniški izdelki tistega časa. Zato je treba umetnosti in njenemu stalnemu iskanju nove estetike dopustiti že večkrat citirano misel Izidorja Cankarja, misel, ki jasno poudarja avtonomen svet vsake prave in verodostojne umetnosti, misel, po kateri ni mogoče iz pokazateljev resničnega, zgodovinskega časa, dokazati, zakaj se pojavi in razvije romanski lok, in zakaj iz tega loka nastane prav gotski obok in nekaj drugega. Estetika na ta način vse bolj odraža mnogoobraznost prostora, časa in človeka ter zgodovine.

JANEZ POVŠE

Prispevajte za

Dijaško matico

Druga skupna slavnostna podelitev priznanj najboljšim športnikom Nepozabna prireditel v Tolminu Podelitev priznanj v sproščenem vzdušju »Šport včeraj za danes«

Marjan Rozman

TOLMIN — Uspela prireditev, ki je imela v domačem ozračju dvorane šolskega centra Vojvodina v Tolminu svoj dodatni čar, s katerim se drugo skupno nagajevanje najboljših slovenskih športnikov v zamejstvu in na Primorskem razlikuje od prvega, prirejeno v bolj impozantnem tržaškem Kulturnem domu. To je splošna ocena po zelo uspehi prireditvi, ki bo vsem udeležencem, zlasti pa Tolmincem, gotovo še dolgo ostala v spominu, verjetno pa je bila privlačna tudi za poslušalce Radia Koper - Capodistria in Trst A, ki so prek svojih sprejemnikov prireditvi tudi letos, kot že lani, lahko neposredno sledili.

Prireditve, ki sta jo povezovala napovedovalca Lorčana Gec in Mišo Zalatel, se je začela s prisrčnim pozdravom predsednika skupščine občine Tolmin Marjana Rozmana, ki je na kratko, toda zelo natančno obrazložil pomen prireditve ter vlogo telesne kulture na Primorskem, v Tolminu in v zamejstvu.

Na odru šolskega centra, kjer so ves čas mirno sledili prireditvi številni tolminski in beneški otroci (skupno so na koncu zapeli občinstvu), so se nato zvrstili člani krajevne dramske in ritmične skupine Ciril Kosmač, ansambla Lupinc iz Šempolaja in Viktor il Ilirske Bistrice, klepetulje Pepa, Tina in Mica (postregle so s komično točko v narečju), ter beneški

pevski par Ana in Checco. Med enim nastopom in drugim sta napovedovalca posredovala še nekaj informacij, kot na primer to, da je bilo letošnje že deseto nagajevanje na Primorskem in dvanajsto v zamejstvu, o čemer je v hali šolskega centra pričala tudi razstava časopisnih izrezkov in fotografij. Na prireditvi pa so tudi nagradili tolminske šolarke za priložnostne risbe in spise.

Vrhunec prireditve je bilo seveda nagajevanje športnikov 85 na osnovi anket Primorskega dnevnika in Primorskih novic. Zamejski športniki so se polnoštevno udeležili nagajevanja: zmagovalca kotalkar Samo Kokorovec, drugouvrščeni košarkar Marko Ban, tretjevrščena odbojkarica Lajris Žerjal, za ekipe pa kapetan Ja-

drana Peter Žerjal, predsednik Krasa Zvonko Simoneta in kapetanka Friulexporta. Saška Pertot. Prisotni so bili tudi številni igralci Jadrana in Friulexporta.

Med Primorci sta bila odsotna Jure Franko (v ZDA) in teniška igralka Tanja Černe. Zato pa sta buren aplavz požela že sedemkratna zaporedna zmagovalca, novogoriška atletinja Lidija Lapajne in pa balinar Jože Požar. Nagrade so prejeli še kolesar Valter Bonča, atletinja Mojca Pertot ter predstavniki nogometnega kluba Koper, jadranskega kluba Jadro in kajakaškega kluba Soške elektrarne. Priznanje ZSSDI za delo na telesnokulturnem področju so prejeli še odbor- nika Marjan Pertot in Aleksander Corva ter trener Aleksander Koren.

TOLMIN — Včerajšnja prireditev »Naš športnik '85« se je začela že zjutraj v hotelu Krn z okroglo mizo z nazivom »Šport včeraj za danes«, na kateri so sodelovali dosedanjí nagajenci z obeh strani meje. Čeprav udeležba ni bila popolna (marsikateri povabljenec je bil službeno zadržan ali pa je bil zaposlen na tekmovanjih, kot npr. Jure Franko, Tanja Černe...), je okrogla miza povsem uspela. Udeležili pa so se je: Tone Štemberger, Lidija Lapajne, Mojca Pertot in Silvan Poberaj (za Primorsko), Sonja Milič, Irena Tavčar in Samo Kokorovec (kot dosedanjí nagajenci anket našega dnevnika).

Voditelj okrogle mize, radijski kolega iz Kopra Just Ivanovič je odprl debato z osrednjo temo »Športni stiki med Primorsko in slovenski šport v Italiji«. Prisotni so ugotovili, da je bilo doslej storjenega marsikaj koristnega, niso pa tile stiki dosegli ravni, ki bi jo lahko pričakovali, tako glede pestrosti, kakovosti in predvsem organiziranosti.

Tone Štemberger, prvi nagajenec na Primorskem, je podal sliko o košarkarskem stanju na Primorskem. Kakovost je precej padla in težko bo doseči nekdanje uspehe.

Atletinja Mojca Pertot je med drugim dejala, da je Primorska atletika sicer na državni ravni dosegla lepe uspehe, za vrhunske dosežke pa so pogoji za delo pomanjkljivi.

Pertotovo je »podprla« tudi bivša Borova atletinja Irena Tavčar, ki je dejala, da je premalo strokovnega de-

la, da bi lahko ujeli korak z vodilnimi.

In v razgibano debato o atletiki je seveda posegla tudi Lidija Lapajne, ki je menila, da bi z boljšim strokovnim delom gotovo dosegli znatno boljše rezultate.

Govor je bil nato o namiznem tenisu in seveda glavno besedo je imela Sonja Milič, ki je utemeljila padec moškega namiznega tenisa pri nas z ostro konkurenco v Italiji. Dejala je, da bi bili stiki z obmejnimí društvi (Vrtojba, Semečela) lahko pestrejši, prvenstveni nastopi in druge obveznosti pa ne dopuščajo večjih srečanj. Glede osvojitve letošnjega državnega naslova pa je dodala, da bo zelo težko, ker je ekipa iz Verone premočna.

Kajakaš Silvan Poberaj je dejal, da so uspehi novogoriških kajakašev precej odvisni od bogate tradicije, pa tudi od boljših pogojev za delo.

Samo Kokorovec je izjavil, da misli še kotalkatj in da so uspehi ne samo v tem športu odvisni predvsem od truda na treningih in tudi od rezultatov, ki so največja motivacija za vsako delo.

Sklepno misel okrogle mize je podal časnikar radia Trst A Saša Rudolf. Ugotovil je, da je premalo stikov »na vseh športnih ravneh« z obeh strani meje, da so pogoji za doseg vidnejših rezultatov še pomanjkljivi in predvsem, da so stalnejši stiki nujni, da se med seboj bolje spoznajo in skupno delamo za kakovostno rast »našega športca«.

Razstava od 1959 do danes

V okviru včerajšnje skupne proslave ob podelitvi priznanj najboljšim športnikom je bila v predhodju šolskega centra Vojvodina tudi razstava skozi zgodovino podelitev priznanj na obeh straneh meje

Dražje športne stave

RIM — Ljubitelji športnih stav Totocalcia, Totipa in Enalotta bodo morali globlje seči v žep, seveda pa se bodo obenem povišali tudi dobitki. S sedanjih 350 lir bodo namreč stave povišali na 500 lir: za Enalotto bo povišek stopil v veljavo s soboto, 4. januarja, medtem ko bo za Totip in Totocalcio stopil v veljavo 5. 1.

Start rallyja od Pariza do Dakarja

PARIZ — Danes zjutraj bodo iz Pariza krenili udeleženci tradicionalnega rallyja Pariz - Dakar. Število vpisanih je letos rekordno, kar 577, od avtomobilov do tovornjakov in motociklov.

Raininger še prvak

CAPO D'ORMANDO (Messina) — Alfredo Raininger je z zmago po točkah v 12 krogih proti Luigi De Rosi ubranil italijanski boksarski naslov v lahki kategoriji.

Cividin uspešen

RIM — V 11. kolu italijanske rokometne A lige je tržaški Cividin Jagermeister s 26:18 premagal Loacker iz Bocna. Cividin je tako leto zaključil na čelu lestvice z 21 točkami pred Championom Scafati (19).

Podvodni ribolov

MALI LOŠINJ — Na Lošinju se danes prične tekmovanje v podvodnem ribolovu za 21. zimski pokal narodov. Tekmovanje je veljavno tudi za jubilejni, 25. novoletni pokal mest in je obenem zaključna preizkušnja za 8. pokal Evrope. V pokalu Evropa je trenutno v vodstvu Španija (41 točk) pred Italijo (39), Jugoslavija, lanski podprvak, pa je z 22 točkami peta, vendar je letos nastopila le dvakrat.

ŠD ZARJA Bazovica

vošči svojim članom, športnikom in vsem športnim društvom

SREČNO 1986.

Po nekajletnem premoru so se prizadevni Lonjerci ponovno izkazali

Povsem uspela dirka v ciklokrosu v priredbi KK Adria

Po nekajletnem premoru so Lonjerci spet organizirali ciklokros in spet dokazali, da so sposobni, če hočejo, najboljših podvigov. Kljub neprijetnem vzdušju, ki je vladalo v vasi in med prireditelji, ki so klicali na start skoraj 70 mladih kolesarjev, pri tem pa mislili na komaj tragično preminelega sovaščana, vrstnika fantov, ki so se pripravljali na start na napor in blatni progi, je dirka odlično uspela, tako glede številčnosti kot kvalitete, saj je bil na startu državni reprezentant Del Grande, ki je v blatu in dežju z lahkoto obvladal vse svoje nasprotnike.

Odlično so se odrezali slovenski kolesarji, saj so v mladinski konkurenci proti vsakemu pričakovanju osvojili najboljša mesta, saj so prvič nastopali na ciklokrosu. Absolutni zmagovalac v mladinski kategoriji je bil Novomeščan Tomaž Smajdek, za njim pa se je uvrstilo kar pet Jugoslovancev in to pred ciklokrosisti iz Italije,

ki so specialisti v tej športni panogi. S tehničnega vidika je bila dirka v Lonjerju najtežja v okviru trofeje Al Fogoler, kar je poudaril tudi predstavnik organizacijskega odbora iz Vidma Previde Prato, ki je pohvalil domače prireditelje, saj so pripravili traso, ki je bila tehnično na višku. Lonjerski kolesarski športni delavci so tako na najlepši način zaključili letošnjo sezono, ko so organizirali kar štiri dirke, od katerih so bile vse na višku.

Kratka kronika včerajšnjega ciklokrosa. Najprej so startali mlajši mladinci, juniorji in starejši cikloamaterji, kjer je takoj prišla do izraza napadalnost novomeških, kranjskih in ljubljanskih kolesarjev, ki so takoj zasedli prve pozicije.

Eno uro pa so nato v blatu in po izredno spolzkem terenu vozili amaterji prvokategorij in cikloamaterji mlajše kategorije, kjer je bil Dal Grande absoluten protagonist med čla-

ni, Barattin pa med cikloamaterji. Občinstvo je povsem prišlo na svoj račun, saj je bila proga speljana tako, da je imelo nad njo stalen pregled in je borbi 70 kolesarjev sledilo od začetka do konca. Na žalost so manjkali jugoslovanski reprezentanti, ki so sicer zagotovili svojo prisotnost med gledalci, kjer je bilo opaziti Primozha Čerina, ki bo prihodnje leto vozil med profesionalci za Malvor Botecchio. Rezultati:

JUNIORJI: 1. Tomaž Smajdek (Novo mesto) absolutni zmagovalac kategorije; 2. Bogdan Raubar (Novo mesto); 3. Bogdan Premužič (Rog Ljubljana); 4. Gianni Giuseppe (Pedale San Viteze); 5. Tomaž Zorman (Sava Kranj).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Gregor Štular (Sava Kranj); 2. Stefano Del Bianco (SC Brescia); 3. Sergio Giuseppe (San Viteze); 4. Nicola Michieletto (Scorze); 5. Boris Povšin (Sava Kranj).

STAREJŠI CIKLOAMATERJI: 1. Giuseppe Turcatto (Stefani Ventura); 2. Mario Dario (Freni Modolo); 3. Pietro Piovesan (Cimo Cili); 4. Giuseppe Bon (U.C. Cividalesi); 5. Adriano Simonetti (Udine Ovest).

ČLANI 1. KATEGORIJE: 1. Giuseppe Del Grande (Carnica Assicurazioni) absolutni zmagovalac dirke; 2. Davide Bontan (SC Corva); 3. Enos D'Artegno (SC Sacilese); 4. Andrea Michieletto (Libertas Scorze); 5. Branko Bojanc (Novo mesto); 9. Stefano Bevilacqua (Kol. klub Adria).

MLAJŠI CIKLOAMATERJI: 1. Graziano Barattin (Cimetta Compres); 2. Corrado Vitale (La Sandonatese); 3. Giuseppe Petelin (SC Petelin); 4. Roberto Bortolotti (AC Buiese); 5. Renato Valerio (Pedale San Viteze).

Posebno priznanje pa si zaslužijo lastniki zemljišč, po katerih je bila dirka speljana in ki se jim prireditelji najiskrejeje zahvaljujejo. (R. Pečar)

V italijanski košarkarski A-1 ligi Stefanel v Riminiju

Tržaški prvotigaš Stefanel bo danes igral izredno važno tekmo za obstoj v ligi proti ekipi Marr, ki ima štiri točke več od Tržčanov samih. Čeprav igrajo na tujem, v Riminiju, Vitez in tovariši računajo na pozitiven izid, s katerim lahko upajo v uspešno nadaljevanje prvenstva. V A-2 ligi bo goriški Segafredo nastopil doma proti šibki ekipi Jollycolombani iz Forlija.

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Berloni - Bancoroma; Mobilgiri - Cantine Riunite; Granarolo - Mulat; Opel - Di Varese; Benetton - Simac; Silverstone - Arexons; Pall. Livorno - Scavolini; Marr - Stefanel.

DANAŠNJI SPORED A-2 LIGE: Pall. Fabriano - Fantoni; Giono - Annabella; Segafredo - Jollycolombani;

Sangiorgese - Loric; Mister Day - Yoga; Ippodromi Rieti - Pepper Mestre; Filanto Desio - Rivestoni. Včeraj: Fermi - Liberti 101:102.

snežne razmere

Trbiž 25 - 30 cm; Nevejsko sedlo 50 - 120; Ravascletto 15 - 45; Piancavallo 35 - 45; Forni di Sopra 10 - 40; Mokrinje 70 - 90; Misurina 30 - 50; Sappada 35 - 80; Corvara-Colfosco 15 - 35; Selva di Val Gardena 20 - 50; S. Candido 30 - 60; Sesto Val Pusteria 30 - 60; Val Senales 30 - 100; Trafoi 60 - 80; Cortina d'Ampezzo 10 - 50; Selva di Cadore 20 - 40; Kanin 20 - 50; Pokljuka 50; Kobla 15 - 50; Kranjska gora 40 - 90; Kravec 25.

Včeraj v Klubu delegatov v Ljubljani

Nagradi Ivanu Brassu in ZSSDI za razvoj nogometa na Slovenskem

Ivan Brass

Včeraj so v Klubu delegatov v Ljubljani podelili slovenskemu zamejskemu športnemu delavcu, oz. organizaciji, važno priznanje za delo na nogometnem področju.

Dolgoletni delavec na področju nogometa, Ivan Brass iz Bazovice je prejel diplomu Nogometne zveze Slovenije. V motivaciji je napisano sledeče: »Ivan Brass — priznanje za izjemen prispevek k razvoju nogometa na Slovenskem«.

Poleg Brassa je Fudbalski Savez Jugoslavije dodelil priznanje, srebrno plaketo FŠJ, Zvezi slovenskih športnih društev v Italiji za dolgoletno delo za razvoj nogometnega športa.

Kotalkarska revija v Sovodnjah Potrditev kvalitete šole društva Vipava

Okrog štiristo ljudi si je v nedeljo ogledalo kotalkarsko revijo v priredbi društva Vipava s Peči. Prireditelj se je odvijala v občinski telovadnici v Sovodnjah. Nastopile so sedanje tekmovalke in tekmovalci ter nekdanje aktivne kotalkarice in kotalkarji, ki so z veseljem sprejeli vabilo društva, da bi prispevali k uspehu pobude.

Prikazali so devet točk z različnimi koreografskimi prikazi, ki so gledalce popeljali v svet pravljič, ljudske folklorne, disko kluba, telesne motorike, filma in prazničnega vzdušja.

V dveh solo nastopih je bila prepriljivejša Katja, ki je teden dni prej žela velik uspeh v Pordenonu. Še nekoliko neskladna v spodnjih okončinah je pa z rokama in v vseh obratih uspešno izrazila mehko in povezanost dinamičnih figur. Tanja je plačala začetni davek tremi pred občinstvom, ki se je v posameznih trenutkih vedlo preveč domače in je pozabljalo, da rabijo nastopajoči primerno pazljivost in spoštljivo vzdušje na tribunah, kot se zahteva od nastopajočih izvršeno podajanje in že profesionalno vedenje tudi če so med gledalci sorodniki. Mem namreč, da je bila cela prireditelj na taki višini, da je presegala vaški okviri in ji je familiarni odnos nekoliko škodil.

Vsekakor je Tanja pokazala svoje zmogljivosti v disko točki, ki je bila nedvomno višek večera, kar se tehnično in dovršenosti tiče. K temu je pripomogla tudi Barbara. Tudi nastop pajacev — bivših tekmovalcev in tekmovalk — bi držal še tako zahteven in revijalni spored tudi v športni palači. Zadnja, praznična točka, je navdušila in raznežila občinstvo. Z dinamičnejšimi prehodi med različnimi izraznimi stavki bi tudi spadala v zgornji razred masovnih revij. Prilika je, da v zvezi s to točko omenimo Davida in Franka s svojima partnericama.

Šestintrideset kotalkaric in kotalkarjev je v ostalih točkah pokazalo rezultate več ali manj vztrajne vadbe,

a pri marsikom je bilo opaziti, da bi z večjo doslednostjo in s kančkom več napora dosegel vodilne društvene tekmovalke. Psihofizične zmožnosti bi to dovoljevale; morda z dodatnimi vadbami v akrobatiki in na orodju. Koreografije Devetakove in Floreninove kažejo na to, da se obe vadiateljici z velikim navdušenjem posvečata svojemu delu in da dosežeta raven, zaradi katere ne bomo šli na prihodnje revije iz dolžnosti nagibov, temveč prepričani, da bomo spet nekaj odnesli. Njuna vztrajna potrpežljivost se je izrazila v dejstvu, da tudi najmlajše nastopajočice niso niti enkrat zgubile orientacije in tampa tudi v zapletenih skupinskih spletihi.

Zaradi čim popolnejše ocene je prav še povedati, da je glasbena oprema bila v sozvočju z vsebino prikazanih točk. Svetlobni učinki so bili zadovoljivi, čeprav ne odlični. V prihodnje bo umestno združiti izkušnje, ki jih pridobivamo v goriških telovadnicah ob raznih proslavah in prireditvah.

Napovedovanje je bilo nekoliko zadržano, a jezikovno v redu, tako v slovenščini kot v italijanščini. V Gorici se je v zadnjih dveh, treh sezonah izoblikovalo toliko prilik, da bi bilo vredno usmeriti in izoblikovati nekaj deklet in fantov za vodje večerov.

Končna ocena je, da se je napor izplačal in da so pri društvu Vipava bili poplačani z zadovoljstvom, ki so ga gledalci izpričali s ploskanjem in ustnimi pohvalami. (Rupel)

Danes stopata na skupno življenjsko pot

SONJA ŠTAVAR

in

DUŠKO UDOVIČ

Svoji tajnici in njenemu izvoljencu iskreno čestita

košarkarska sekcija
SZ Bor

Vprašanje, ki vznemirja vodstva slovenskih odbojcarskih ekip Starostne omejitve in naša društva

Krepko pred pričetkom letošnje tekmovalne sezone, tam v sredini junija, je vsedrjavna odbojcarska zveza sklenila omejiti starost tekmovalcev v deželni ligah (C-2 in D), z namenom, da bi spodbudila delo z mladimi in tem omogočila, da bi se lažje uveljavljali in izpopolnjevali v svojih članskih moštvih, kjer jim sedaj v prevelikem številu primerov zapirajo pot neperpektivni in le bolj izkušeni »starcie«. Omejitve naj bi stopila v veljavo s pričetkom sezone 1986/1987, prizadela pa naj bi igralce nad 26. letom starosti v C-2 ligi in 25. letom starosti v D ligi.

Radikalen sklep je izzval pri številnih društvih velik odpor, vrstili so se protesti (tudi na deželnih in pokrajinskih občinskih zborih FIPAV), pisma ter celo romanja v Rim. Pripomb je bilo veliko (marsikatero upravičeno), očitkov, češ na primer, da gre za atentat na mala društva v korist premožnih klubov, tudi ni manjkalo. Pred nedavnim je vodstvo zveze na skupščini deželni predstavnikov FIPAV znova preučilo zadevo v luči reakcije baze in vneslo v sklep naslednji popravek: v sezoni 1986/87 bo smela vsaka ekipa na vsaki tekmi vključiti v seznam 12 igralcev dva odbojkarja, ki presegata predvideno starost; v sezoni 1987/88 pa bo omejitev veljala za vse. Ker ni uresničljivo, da bi katerokoli društvo v eni sami sezoni postavilo na noge tak naraščaj, da bi lahko z njim v piclem letu zamašilo luknje v članski vrsti, je na dlani, da je »popravek« le navidezen.

Nič novega torej, številni deželni ligaši se bodo morali enako kot po juniju sprizniti z novostmi. Med temi je tudi velika večina slovenskih, saj pri nas, društev, brez svojega deželnega ligaša, resnično lahko štejemo na prstih le ene roke, pa še pesti ne bomo docela odprli. So ta naša društva pripravljena na revolucijo, se sploh zavedajo, pred čem so?

Večina naših vodstev ni ob prvem sklepu FIPAV pokazala nobene zaskrbljenosti. Na občnem zboru tržaške zveze so naša društva sklep celo podprla, drugače je bilo v Gorici, vendar je tudi tu šlo brez večje panike. In vendar bodo starostne omejitve precej prizadele tudi več naših ekip, precej igralcev bo moralo v predčasnih pokoj, saj je pričakovati, da nadome-

stek za zgodnjo prekinitvijo agonistične dejavnosti — tako imenovano prvenstvo open — ne bo nikoli vzletelo. Zakaj torej takšno navidezno zatišje? Delni odgovor dobimo že pri pregledu dosežkov naših društev na mladinskem področju ali pa če bežno prebrskamo sezname igralcev (zlasti igralcev) naših članskih šesterek in se zaustavimo pri njihovih letnikih rojstva. Razumeli bomo, da se marsikatera naša ekipa še več let ne bo sprijela z vprašanjem starosti ali pa ima dovolj dobre, že skoraj formirane mlade igralce. Toda, ali je res tako?

Glede starosti sta v prihodnjih dveh ključnih sezonah na varnem samo dve naši društvi: Sloga na Tržaškem in Dom Agorest na Goriškem. Treba pohvaliti daljnovidnost vodstev teh dveh ekip, ki imata tako mlade igralke, da jima bodo omejitve FIPAV še vrsto let deveta briga in se ju sploh ne tičeta. Kako pa ostale ženske šestere? Na dobrem sta še Breg (prihodnje leto ne izgubi nobene igralke, čez dve leti eno) in Kontovel Electronic Shop (prihodnje leto nobene, čez dve leti dve), slabši pa je položaj Bora Friul-export (tri in nobena) in Sovodnj. Centralped (tri in nato še dve). Zadnji dve ekipi bosta lahko dve od treh igralcev, ki padejo v klešče starostnega osipa v sezoni 1986/1987, še izkoristili spričo omenjenega popravka, Kontovel Electronic Shop in Breg pa bi lahko zadržali leto več svoje starejše igralke, če bi prihodnje leto napredovala v C-2 ligo.

Če pri ženskah torej ni pretiranih

V mladinskih nogometnih prvenstvih na Goriškem Kljub več kot spodbudnim rezultatom bodočnost samo v združevanju moči

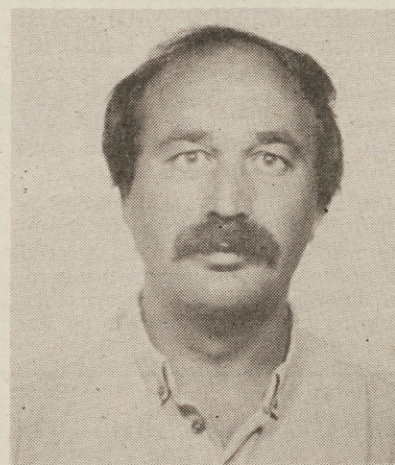
Zlasti je pereče vprašanje trenerjev - Nujna je pomoč staršev in vseh, ki jim je nogomet pri srcu

Zaradi počitnic so tudi na Goriškem prenehali z igranjem v vseh mladinskih nogometnih prvenstvih, v katerih nastopajo tudi tri slovenske enajsterice. To so najmlajši in cicibani doberdobske Mladosti ter začetniki Juventine. Brez dvoma tako majhno število slovenskih ekip ne odgovarja potrebam sodobnega nogometa, še posebej ne glede generacijske kontinuitete, čeprav se je treba zavedati, da bomo težko prišli do številnejše prisotnosti na mladinskem področju. Slovenske mladine je namreč vedno manj (demografski padec), več pa se interes za druge športne panoge.

O tem smo se pogovarjali s »strokovnjakom« na tem področju, Evgenom Ferfoljo iz Doberdoba. Genko, kot ga vsi poznamo, je namreč trener dveh ekip, cicibanov Mladosti in začetnikov Juventine, obenem pa v kraškem društvu skrbi za mladinski sektor. Skratka, človek, ki vsak dan preživi nekaj ur z mladimi nogometaši.

»Kako ocenjujete dosedanje rezultate treh slovenskih ekip, cicibanov in najmlajših pri Mladosti ter začetnikov pri Juventini?«

»Moram reči, da sem več kot zadovoljen, saj smo z vsemi tremi postavami presegli začetna pričakovanja. Pri cicibanih bi lahko bili celo na prvem mestu, če bi na dveh tekmah ne nastopili v okrnjeni postavi, kar smo plačali s porazom. Tudi sodniki si morajo izprašati vest glede nekaterih srečanj, saj so nas precej oškodovali. Pomanjkanje izkušnje je v začetku prvenstva botrovalo, da so naši najmlajši večkrat poraženi zapustili igrišče. Nekoliko boljše pa je šlo v nadaljevanju in prepričan sem, da bo spomladanski del prvenstva potekal v znamenju boljših rezultatov. Najbolje pa se je doslej izkazala postava Juventine, ki je na 2. mestu razpredelnice, s točko zaostanka za vodčim Cormonesejem. Ekipa je doslej zares veliko pokazala.«

Evgen Ferfolja

»Ko že govorimo o Juventini: so ti rezultati sad združevanja sil (ekipo namreč sestavljajo igralci iz štandrea in Doberdoba, op. ur.)?«

»Brez dvoma je to rezultat združevanja moči. Sredi avgusta, ko smo se v Sovodnjah dogovarjali o možnosti združene članske postave, je padla zamisel o združevanju moči na mladinskem področju. Tako sva se s predsednikom Juventine Brajnikom domenila, da sestaviva eno samo začetniško ekipo, v kateri je osem štandreev, pet Doberdobcev, dva Sovodnjence, dva Goričana in eden iz Števerjana. Sam sem letos opravil trenerski izpit in tako mi je naloga postala lažja, čeprav moram reči, da mi zaradi prevelike obremenjenosti večkrat zmanjka časa, da bi se popolnoma posvetil le temu sektorju.«

»Kako je z vprašanjem trenerjev na Goriškem?«

»V odgovor naj ti povem le tole. Na letošnjem izpitu za trenerje je bilo vpisanih 90 kandidatov, od katerih je 35 opravilo izpit. Od vseh vpisanih jaz sem bil edini Slovenec.«

»Kakšna je po vašem mnenju bodočnost slovenskega nogometa na Goriškem?«

»Mislim, da pot pelje le v eno smer: združevanje moči. To velja v prvi vrsti za mladinski sektor, kasneje bomo lahko govorili tudi o članskih postavah. Na drugi strani pa bi kazalo, da se tudi starši sami nekoliko več zanimajo za ta šport in včasih priskočijo na pomoč društvenim članom.«

»Povedali smo, da so se naše ekipe doslej dobro odrezale. Kako pa je s posamezniki? Bi lahko imenoval nekatere mlade, ki so se izkazali v prvenstvu?«

»Začel bi pri najmlajših Mladosti, ki jih trenira Dušan Uranič. Tu so prišli v ospredje nekateri zares obetajoči igralci, kot so Luka Colja, Robert Devetak, Vanja Tonzar, Aleksander Devetak, Denis Šviligoj in Ladi Tomšič. Pri cicibanih so nekateri zares talentirani. To velja v prvi vrsti za Aleša Ferfoljo iz Petra Gergoleta, ki sta v 8 tekmah dosegla že 22 zadetkov. Moram reči, da se je zanj zanimalo že več italijanskih društev. Poleg njih bi omenil še Federica Zamparja in Manuela Zaniera. Od začetnikov Juventine bi pohvalil vse, saj so se zares dobro izkazali. Posebno pohvalo pa si zaslužijo vrtar Grendene, ki je steber ekipe, Marino Petejan, Sellan, Peršolja, Gergolet, Marušič in Frandolič.«

»Katero so vaše želje glede nogometa, oziroma kaj bi ti naredil, da bi ta športna zvrst dosegla boljše mesto na interesni lestvici?«

»Imam samo eno željo, ki je z dobro voljo tudi uresničljiva. Želim si, da bi k nogometu pristopilo več ljudi, predvsem tistih, ki pravijo, da jim je ta športna panoga pri srcu. To bi precej razbremenilo sedanje maloštevilne odbornike, obenem bi našim nogometnim društvom dalo trdnjšo podlago za bodočnost.«

RUDI PAVŠIČ

MARKET
PRALNIH
PRAŠKOV

UDOVIČ

NARODNA UL. 28 — OPČINE (pri openskem tramvaju)

VAM NUDI

LINES SVELTO	16.950 lir
PAMPERS	16.950 lir
SCOTTEX 10 rol	3.290 lir
SCOTTEX 4 rol	1.390 lir
SCOTTEX CASA 2 roli	1.390 lir
SVELTO veliki	2.580 lir
SPLENDOR	1.850 lir
DIXAN	12.950 lir
DASH	12.950 lir
MASTRO LINDO veliki	3.500 lir

FERROTEHNA p.o.
IZOLA

DO »FERROTEHNA« p.o. Izola, Polje 21

Ferrotehna obvešča vse cenjene poslovne partnerje, obrtnike, graditelje in vse naše cenjene kupce, da bo prodajalna pričela ponovno z obratovanjem dne 6. januarja 1986.

V prenovljenih in preurejenih prodajnih prostorih vas čaka široka izbira splošnih gradbenih materialov, ki so vam potrebni od pričetka in do zaključnih del stanovanjske izgradnje. Naš namen pred samo obnovo in nato obnove prodajalne je bil vse za graditelja, zato vam bo izbira in nakup blaga pri nas prihranek na času in tudi na denarju, kajti do 15. januarja 1986 vam bomo na vsak vaš nakup odobrvali 5% popusta. Poleg tega popusta pa boste imeli možnost izkoristiti še posebne popuste, ki jih nudijo proizvajalci posameznih proizvodov.

Torej, če potrebujete apno, cement, opečne izdelke, armaturne mreže, vodovodne cevi, vodne armature, vse za centralno ogrevanje, vse za sončno ogrevanje, železnino, pripomočke in orodja, vzdni elektromaterial, kopalniške garniture itd., pridite in zadovoljni boste.

FERROTEHNA IZOLA

obvestila

SZ BOR

obvešča, da do 4. januarja 1986 odpadejo vse tekme in vsi treningi v mali telovadnici BSC.

ZŠSDI

obvešča, da bo v torek, 31. t.m., odpadel plavalni tečaj za otroke v Lipici.

SK DEVIN

prilje 5., 12., 19. in 26. januarja 1986 avtobusne izlete na Trbiž s smučarskimi tečaji. Cena enkratnega izleta je 14.000 lir, štirikratnega izleta 45.000 lir, tečaja 30.000 lir, tečaja in prevoza 70.000 lir. Odhod avtobusa iz Bazovice preko Opčin, Proseka, Nabre-

žine in Sosljana. Informacije in vpisovanje pri odbornikih društvu in od 18. do 20. ure na tel. št. 208551 in 200236.

SPDT

obvešča, da se predsmučarska in rekreacijska telovadba SPDT nadaljuje v sredo, 8. januarja 1986, ob 21.00 na liceju F. Prešeren.

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODESK obvešča člane in prijatelje društva, da si lahko v prostorih Doma A. Sirk v Krizu ob petkih od 18. ure dalje sami uredijo osebne smuči. Poskrbljena bo priprava in potreben material. Možnost srečanja in družabnosti ljubiteljev tega športa.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.000, letno 2.500.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.000, letno 3.000.000, letno nedeljski 800.000 din.

Posilni tekoci račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 60314361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

29. decembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 480270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Kaj čarodeji napovedujejo za leto 1986

AVELLINO — »Leto 1986 bo srečno leto: predstavljalo bo uvod v pomiritev na svetu in bo posebno naklonjeno rojenim v znamenju škorpiona.« Tako so odločili italijanski čarodeji, zbrani v podzemeljski jami, kjer so prhutali netopirji in se plazile miši. S seboj so prinesli tudi sovo, kačo in petelina, da so ustvarili zase primerno »delovno« vzdušje, v katerem so svoj pogled uprli v bodočnost.

Povedali so več zanimivih stvari, ki jih bomo morali preveriti ob sklenitvi leta. Med temi tudi to, da bo napovedovalec Pippo Baudo v več okro-

žjih z uspehom kandidiral za senatorja na listi KD. Novica ne preseneča, če upoštevamo, da je postal državni poglavar nekdanji filmski konjski pastir. Preseneča bolj to, da čarodeji niso iste usode namenili tudi Raffaelli Carrà, okoli katere se, podobno kot okoli Pippa, vrtijo italijanski politiki kot muhe okoli medu.

Ob lahkotnih pa še nekaj »resnejših« napovedi. Na poti miru ne bo zblizanja med ZDA in SZ. V Južni Ameriki bo prišlo do nove naravne katastrofe. Brazilija bo osvojila svetovno nogometno prvenstvo, Juventus bo ita-

lijanski prvak, na posredovanje »odvetnika« pa Platini ne bo zapustil »formo-belih«. Ferrari bo uspešen v formuli 1.

Izboljšale se bodo mirovne perspektive na Bližnjem vzhodu, kjer bo Egipt, na jordansko zahtevo in na Reaganovo posredovanje, uspel Palestincem zagotoviti košček ozemlja, ki ga je zasedel Izrael.

Kdor verjame tem stvarim, je pošten, tisti pa, ki drugače misli, naj z nami pritrdi, da je vse iz trte izvito in prikrojeno okusom vraževernežev, ki jih v Italiji ne manjka, posebej ne na Jugu.

Večletni proračun in razvojni načrt Dežele za obdobje 1986-88

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

največ sredstev gospodarstvu in zaposlovanju

V položaju, ko ima gospodarstvo še naprej nujno prednost, je Dežela potrdila usmeritev, da bo delovala na osnovi načrtov in programov in skušala izvesti prenos številnih pristojnosti na krajevne ustanove.

Furlanija - Julijska krajina, obmejno področje v centru Evrope, brani svojo posebnost tudi z okrepitevijo proizvodnih in socialnih struktur.

V gospodarskem položaju, kjer se je potrebno najprej soočiti s problemom zaposlovanja in to še posebej mladih, predstavljata večletni proračun in razvojni načrt za obdobje 1986 - 88 odgovor Dežele na vprašanje v zvezi s problemi in zahtevami po razvoju prebivalstva Furlanije - Julijske krajine. Proračun in razvojni načrt nista dva števna instrumenta, temveč najbolj pomembna politična in programska akta deželne uprave. To ni samo spisek o tem, koliko in kje se lahko potroši, ampak je to predvsem dokument, ki določa kako investirati, da bi prebivalstvu zagotovili večje možnosti za delo in boljše storitve, deželi Furlaniji - Julijski krajini pa omogočili, da na najboljši način opravi svojo vlogo obmejne dežele v srednjem Evrope v korist celotne države in mednarodnega prometa in tako upraviči razloge, zaradi katerih je bilo v ustavi določeno, da je na severovzhodni meji Italije dežela s posebnim statutom.

S to jasno politično vizijo in še bolj poudarjeno vlogo gospodarskega in upravnega zasuka, ki se je začel že lani, je Dežela z večletnim proračunom pripravila vrsto izbir, ki jih lahko strnemo v tri točke:

1. nadaljevanje z akcijo prevlade ekonomskih načel, da se prebrodi kriza in za pospešen začetek obnove;

2. pospešeno izvajanje procesa decentralizacije kot novega načina delovanja deželne institucije;

3. večje prizadevanje Dežele pri delovanju za programe in načrte. V tem okviru prednostnih izbir je glavna pozornost usmerjena k določitvi prevladujočega deleža razpoložljivih virov za podporo gospodarskim aktivnostim in za zaposlovanje, ki se v tem obdobju srečujejo z največjimi problemi in zahtevajo nujne ukrepe. Da bi upravljala v večjem stiku z deželno stvarnostjo, Dežela namerava začeti s procesom decentralizacije. S tem bo na krajevne ustanove razširjena odgovornost za izbiro in izvajanje razvojnih programov. To je v bistvu nov in bolj moderen način političnega delovanja.

Zaključek obnove Furlanije

Zaključek obnovitvenih del na prizadetih potresnih področjih v Furlaniji predstavlja še vedno eno od prioritarnih nalog Dežele in to še posebej sedaj, ko je ostalo nedokončanih še 10 odstotkov obnovitvenih del. S tem se bo končala akcija, ki je po mednarodnih ocenah izredno pozitivna. Tudi tukaj pa smo v delikatnem položaju, kjer po eni strani obstajajo še nekateri težki nereseni problemi (kako zagotoviti stanovanja najbolj revnim slojem prebivalstva in obnova zgodovinskega in kulturnega bogastva) po drugi strani pa so bila izkoriščena že vsa finančna sredstva, ki so jih držav-

ni zakoni predvidevali za prizadeta potresna področja v Furlaniji. Dežela je skupno s parlamentarnimi predstavniki iz Furlanije - Julijske krajine dosegla, da je v novem državnem finančnem zakonu predvidenih za naslednje triletnje tudi 600 milijard za Furlanijo. Da bi lahko krila predvidene stroške za naslednje leto je Dežela dobila pooblastilo za finančne intervencije za obnovo do višine 250 milijard. V naslednjih dveh letih pa bo vsakej porabljenih po 150 milijard. Država je očitno preložila na leto 1989 nakazilo nadaljnjih 400 milijard.

Finančni viri Dežele

Večletni proračun predvideva, da lahko Dežela v naslednjem triletnjem računu na približno 8.150 milijard lir dohodkov. To je precejšnija številka, vendar bo le del teh sredstev namenjen za obnovo in razvoj. Velik del sredstev ima namreč že točno določen namen. Tako bo 3.370 milijard, ki jih prispeva Državni zdravstveni sklad namenjenih za delovanje celotnega bolnišničnega sektorja in zdravstvenega skrbstva; 263 milijard iz Državnega prometnega sklada je namenjenih javnemu krajevnemu prometu; 550 milijard je rezerviranih za obnovo Furlanije; prav tako pa je že točno določen namen za 372 milijard vinkuliranih državnih prispevkov (porabljenih bodo za kmetijstvo, gozdo, stanovanja, javna dela itd.). Od celotnega skupnega zneska se bodo odbili še stroški za delovanje deželne aparata, tekoči stroški in finančna kritja za že veljavne zakone iz prejšnjih let. Poudariti je treba, da je deželna uprava skušala do skrajnosti omejiti stroške upravljanja in tiste, ki se nadaljujejo in ki so v glavnem predvideni v isti višini kot lani.

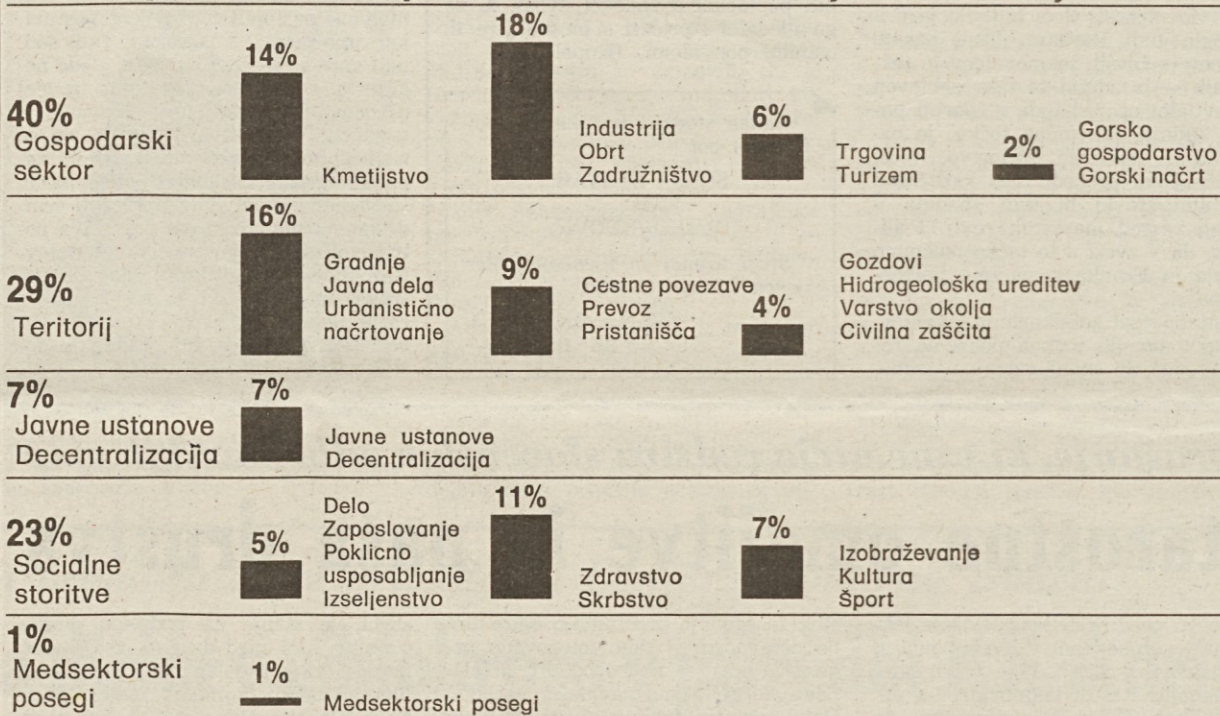
Tako bo Dežela v naslednjem triletnjem svobodno razpolagala z 2.482 milijardami za naložbe, pri tem pa ni štetih 210 milijard lir posojil, ki jih namerava Dežela najeti za izvedbo velikih javnih del. Od lastnih deželnih dohodkov je več kot 1.330 milijard lir namenjenih za finansiranje novih posegov v pomembnih gospodarskih in družbenih sektorjih, kakor tudi za izvedbo organskih razvojnih načrtov.

Upravljanje na podlagi planov, sektorskih programov in organskih projektov

Glavne značilnosti začrtane strategije v večletnem proračunu in razvojnem načrtu za obdobje 1986 - 88 so napor, ki jih je Dežela vložila v iskanje finančnih možnosti za de-

2.482 MILIJARD INVESTICIJ

procentualna porazdelitev od sektorja do sektorja

lovanje na osnovi poudarjene načrtnosti.

Dežela je tako določila štirideset načrtov in sektorskih programov, stroškovna področja (t.j. rezervirana finančna sredstva za uresničitev zakonov in posegov, ki imajo velik politično - programski pomen) in razvojne organske programe. Nekateri od teh načrtov se že izvajajo, drugi pa se pripravljajo. Za teh štirideset programov, ki določajo razvoj Furlanije - Julijske krajine, je predvidenih za približno 2.100 milijard lir naložb.

Deželni sektorski načrti v veljavi.

1. Izvedba deželnega zdravstvenega načrta za obdobje 1985 - 87 za ureditev in obnovo bolnišnic: 60 milijard v triletnju (od tega 40 milijard posojila).

2. Izvedba deželnega načrta cestnih povezav: 152 milijard (112 posojila).

Deželni sektorski načrti v pripravi

3. Deželni kmetijski načrt: za izvedbo novega državnega kmetijskega načrta: 110 milijard.

4. Deželni načrt socialnega skrbstva: 65 milijard.

Sektorski programi in organski ukrepi v veljavi

5. Triletni program za aktivno delovno in zaposlovalno politiko: 42 milijard.

6. Letni programi za poklicno usposabljanje preko zavoda IRFOP in privatnih ustanov: več kot 90 milijard v triletnju.

7. Deželni sklad za izseljenstvo: 11 milijard.

8. Rotacijski sklad za kmetijski sektor: 51 milijard, od tega 7,5 milijarde v letu 1986.

9. Deželni načrt za uničevanje odpadkov: 7,6 milijarde.

10. Načrt za ureditev rečnih bazenov: 43 milijard.

Zakonski organski ukrepi v pripravi

11. Nov okvirni zakon o ukrepih v industrijski politiki in spodbudah podjetjem: 45 milijard v letu 1987 in 70 milijard v letu 1988.

12. Novi predpisi na področju programiranja in organizacije javnih krajevnih prevozov.

13. Ustanovitev deželne civilne zaščite: 7,5 milijarde.

Področja stroškov

14. Javne ustanove in decentralizacija: 40 milijard za javne ustanove v letu 1986; 10 milijard letno od leta 1986 dalje v korist pripravljenih pokrajinskih načrtov; 50 milijard letno (v letih 1986 in 1987) za decentralizacijo deželnih funkcij (kar pomeni prenos večjih finančnih sredstev na pokrajine in občine).

15. Ugodnejši kredit gospodarskim dejavnostim še posebej za naložbe v industrijskem sektorju: 150 milijard (preko družb Friulia, Friulia - Lis, FRIE ter Mediocredito, in z refinanciranjem zakonov za ta sektor) v korist novih naložb le v industrijskem sektorju za preko 200 milijard lir.

16. Financiranje novih naložb z državno soudeležbo v tržaški in goriški pokrajini: 45 milijard.

17. Zaščita tal ter hidrogeološka in hidravlična ureditev v gozdnatih področjih: 85 milijard, od tega 20 posojila.

18. Izboljšanje zemlje in namakanje: 50 milijard, katerim bo dodan še točno določen organski načrt za naslednjih 40 milijard.

19. Stanovanja, zgodovinski centri in gradbena obnova: 222,5 milijarde.

20. Primarna dela splošnega pomena (vodovodi, kanalizacija, naprave za uničevanje odpadkov, plinska napeljava): 70 milijard na podlagi prošnje za posojila in 61 milijard za organske razvojne načrte.

21. Velike cestne povezave v pordenonski pokrajini in nadaljevanje avtoceste Pordenon - Conegliano s priključki na normalne cestne povezave: 53 milijard do leta 1990.

22. Deželni finančni natečaj za izgradnjo predora Monte Croce Carnico: 35 milijard v letu 1988.

23. Okrepitev pristaniških struktur: 75 milijard.

24. Infrastrukture na sejmishkih in trgovskih centrih: 22,5 milijarde.

25. Deželni avtobusni načrt in program infrastrukture za krajevne javne prevoze v triletnju 1986 - 1988: državni skladi v višini 33 milijard.

26. Načrti za skrbstvo in socialne domove za ostarele in oslabele: 15 milijard.

27. Razvoj univerzitetnega izobraževanja in znanstvenega raziskovanja, ki vsebuje tudi deželni finančni natečaj (od leta 1988 dalje) za izgradnjo sinhrotrona v Trstu: 31 milijard.

28. Program, ki zadeva gledališke strukture: 19 milijard.

29. Sklad za financiranje predlaganih in/ali sprejetih načrtov za prispevke iz Evropskega sklada za deželni razvoj: 10 milijard v letu 1988.

Organski razvojni načrti

30. Financiranje načrtov, ki jih predlagajo pokrajinske ustanove: 10 milijard letno.

31. Gorski načrt: 10. milijard letno.

32. Izboljšanje zemlje in namakanje: 40 milijard v letih 1988 in 1989.

33. Vodna oskrba za področje desno od Tilmenta: 26 milijard (1987 - 1989).

34. Naprave za uničenje odpadkov: 10 milijard v letu 1988.

35. Napeljava plinskega omrežja na področju spodnje Furlanije: 25 milijard v letih 1987 - 1989.

36. Intermodalni center v Pordenonu: 9 milijard v letih 1987 - 1988.

37. Deželni načrt pristanišč: 30 milijard v letih 1988 - 1989.

38. Načrt za pomorski turizem: 20 milijard v letih 1988 - 1989.

39. Načrt za ostarele: 20 milijard v letih 1988 - 1989.

40. Zaščita teritorija in okolja: 14 milijard v letu 1988.

Urad za tisk in stike z javnostjo Dežele

FURLANIJE - JULIJSKE KRAJINE